

Orędzie Trumana w sprawie planu Marshalla „Latający ambasador” USA kontrolerem 16 państw europejskich

Zwiększenie dotacji dla Niemiec

Zmniejszenie kredytów dla innych państw

W a s z y n g t o n (PAP). Prezydent Truman zwrócił się do Kongresu z orędziem, w którym przedstawił stanowisko rządu amerykańskiego w sprawie t. zw. planu Marshalla. Treść orędzia potwierdza jeszcze raz, że celem „pomocy” dla 16 państw europejskich jest ścisła kontrola gospodarki tych krajów i ubezwładnienie jej jako konkurenta dla przemysłu USA.

Prezydent Truman zażądał przyznania 17 miliardów dolarów na realizację planu Marshalla na okres 4 lat i jednego kwartału. Oznacza to, iż rząd amerykański zredukował o 5,5 miliarda dolarów sumę, wymienioną w sprawozdaniu konferencji paryskiej.

Orędzie Trumana potwierdziło pogłoski o utworzeniu specjalnego

aparatu administracyjno-kontrolnego, który będzie sprawował kontrolę nad życiem gospodarczym 16 krajów, uczestniczących w planie Marshalla. Na czele tego aparatu stać będzie „administrator”, który funkcję swą będzie wykonywał w porozumieniu z „National Advisory Council”.

Nadto rząd amerykański wyzna

czy „latającego ambasadora” dla 16 krajów europejskich.

W orędziu prezydent podkreślił, że kraje, uczestniczące w planie Marshalla, będą musiały spełnić szereg warunków, od których ścisłego wykonania uzależnione będą kredyty amerykańskie.

Każdy z 16 krajów będzie musiał podpisać ze Stanami Zjednoczonymi specjalny układ. W układach tych kraje europejskie zobowiązują się m. in. do zwiększenia wydobycia pewnych określonych surowców, wskazanych przez władze amerykańskie. Surowce te, które w orędziu nie zostały wymienione, zostaną zakupione przez rząd amerykański i zamagazynowane w Stanach Zjednoczonych. Kraje europejskie zobowiązują się również do zniesienia barier celnych oraz do stabilizacji swych systemów monetarnych.

Prezydent podkreślił, że plan Marshalla będzie miał charakter elastyczny, tzn., że pożyczki i kredyty będą w trakcie realizacji zmieniane, zgodnie z opinią administratora planu Marshalla. Prezydent zaznaczył, że administrator będzie uzgadniał z Departamentem Stanu swą politykę pomocy. Innymi słowy będzie on podlegał Departamentowi Stanu.

W orędziu swym prezydent zażądał specjalnie planami budowy okrętów w pewnych krajach europejskich, podkreślając, iż plany te ulegną ograniczeniu. Truman, wspominając o planach budowy okrętów miał na myśli brytyjskie projekty rozbudowy marynarki morskiej, krytykowane niedawno przez Harrimana.

Orędzie zawiera specjalny ustęp, poświęcony odbudowie Niemiec. Podkreślono w nim, że oprócz kwoty, która przypadnie na rzecz Niemiec z globalnej sumy 17 miliardów, mają one otrzymać dodatkowo w ciągu pierwszych 15 miesięcy 800 milionów dolarów.

Prezydent Truman w orędziu

swym wskazał również na konieczność zacieśnienia stosunków handlowych między krajami Europy zachodniej i wschodniej.

LONDYN. (API) W dyplomatycznych kołach Londynu uchodzi za rzecz niemal zupełnie pewną, że administratorem planu pomocy amerykańskiej dla rządów państw Europy Zach., mianowany zostanie dotychczasowy ambasador Stanów Zjedn. w Londynie, Lewis Douglas.

Ambasador Douglas pochodzi z rodziny związanej z kartelem międzynarodowym Phelps-Dodge. Douglas zasiada także w zarządzie olbrzymiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych (Mutual Life Insurance Co.).

W sierpniu 1934 r. został Douglas obrany prezesem olbrzymiego koncernu chemicznego American Cyanamid Corporation. Niejednokrotnie dawał on wyraz swemu przekonaniu o konieczności odbudowy przemysłu niemieckiego i rozciągnięcia nad nim kontroli kapitału amerykańskiego. Związany z czołowymi przedstawicielami Wall Street, zaprzyjaźniony z Morganim, Harrimanem, Bullitem, Melonem, Barnesem — jest on jednym z najbardziej oddanych ludzi wielkiej finansjery amerykańskiej.

W ubiegłym tygodniu minister Rabanowski dokonał otwarcia czterech nowowyprowadzonych mostów. Zdjęcie przedstawia fragment uroczystości z okazji poświęcenia nowego mostu w Zegrzu. Fot. SAP

Ponad 100.000 „przestępców politycznych” więzi gen. Franco

Paryż. (PAP) Hiszpańska demokratyczna agencja prasowa donosi:

W więzieniu Caranbachel z wyroku sądu wojkowego powieszony został Julio Nava, bohater francuskiego ruchu oporu, znany pod pseudonimem „Fabian”. Julio Nava oskarżony został przez trybunał frankistowski o przekroczenie granicy hiszpańskiej za fałszywym paszportem oraz o kierowanie ruchem partii komunistycznej w Hiszpanii.

Paryż. (PAP) Koła republikańskie donoszą na podstawie tajnego

dokumentu dykcji generalnej policji hiszpańskiej, że w chwili obecnej przebywa w więzieniach frankistowskich 104 tysięcy więźniów politycznych.

Paryż. (PAP) Według oficjalnego dziennika armii hiszpańskiej, gen. Franco rozporządza 900 tysiącami ludzi pod bronią. Armia lądowa liczy 625 tysięcy ludzi, lotnictwo i marynarka około 75 tysięcy, gwardia cywilna, używana w pierwszym rzędzie do zwalczania partyzantów — 200 tysięcy. Wydatki na utrzymanie armii pochłaniają 52 proc. budżetu hiszpańskiego.

Na 57 państw, wchodzących w skład ONZ, 30 nie utrzymuje żadnych stosunków z Hiszpanią Franco. Z państw, utrzymujących stosunki dyplomatyczne z gen. Franco, wymienić należy Argentynę, Grecję, Włochy, Portugalie, Turcję i Watykan. 11 państw uznało republikański rząd hiszpański.

Obrady nad preliminarzem na rok 1948

Warszawa. (PAP) W dniu 19 bm. odbyło się posiedzenie Komisji Skarbowo-Budżetowej pod przewodnictwem posła Jedrychowskiego, na którym sprawozdanie z preliminarza budżetowego na rok 1948 złożył poseł Mitura (SL).

Na posiedzeniu obecni byli: min. skarbu K. Dąbrowski wraz z wicemin. skarbu L. Kurowskim, min. poczt i telegrafów Putek, min. kultury i sztuki Dybowski, wicemin. Widy-Wirski, oraz przedstawiciele Biura Sejmu Ustawodawczego, Prezydium Rady Ministrów, Min. Skarbu, Min. Spraw

Zagranicznych, Min. Przemysłu i Handlu, Min. Administracji Publicznej, Min. Sprawiedliwości, Min. Kultury i Sztuki, Min. Leśnictwa, Min. Apropozycji, Min. Żeglugi i Biura Kontroli.

Posł sprawozdawca wyjaśnił, że po dokładnym zbadaniu możliwości można będzie uwzględnić dość pokaźny procent wniesionych poprawek.

Referent omówił następnie poszczególne poprawki zgłoszone przez posłów w trakcie obrad Komisji nad preliminarzami poszczególnych resortów.

De Gaulle podlegaczem woennym

Amerykanie popierają faszystów w Europie

Paryż. (SAP). W dzienniku paryskim „L'Ordre” zamieszczony jest artykuł wstępny, w którym autor stwierdza, że faszyzm jest dziś powszechnym niebezpieczeństwem w Europie.

Ośrodkami tego odradającego się faszyzmu, a wraz z nim — niebezpieczeństwa nowej niemieckiej agresji — są Włochy, Grecja i Hiszpania. Dziennik stwierdza, że Amerykanie wszędzie, gdzie tylko mogą, popierają faszyzm.

„L'Ordre” krytykuje politykę Francji wobec Włoch i stwierdza, że francuski minister spraw zagranicznych popierał anglo-amerykańskie ustępstwa wobec Włoch w nadziei wzmocnienia „frontu zachodniego” — co w istocie rzeczy oznacza poparcie faszyzmu.

Dziennik „Combat” porównuje de Gaulle'a do źle przebranego

faszysty i twierdzi, że stał się on obecnie mistrzem podległości jennych w amerykańskiej partii republikańskiej.

Im bardziej polityka francuska poddaje się wpływowi Stanów Zjednoczonych — píše „Combat” — tym bardziej Stany Zjednoczone popierają de Gaulle'a.

Emerycy zwolnieni od opłat legitymacyjnych

Warszawa (SAP). Ministerstwo Skarbu zwolniło emerytów państwowych, pobierających zaopatrzenie z Państwowego Zakładu Emerytalnego, od obowiązującego uiszczania opłat za legitymacje emerytalne nowego typu, mające obowiązywać od 1 stycznia 1948 r.

Związki emerytów i poszczególni emeryci powinni zaprzestać wpłacania opłat za legitymacje. Pobrane dotychczas opłaty zostaną zwrócone związkom emerytów, względnie poszczególnym osobom.

Uchwalenie planu inwestycyjnego

Warszawa. (SAP). W dniu 18 bm. Komitet Ekonomiczny na posiedzeniu ścisłego prezydium uchwalił projekt Ustawy o Państwowym Planie Inwestycyjnym na 1948 rok.

Projekt ustawy, po zatwierdzeniu przez Radę Ministrów, wejdzie jeszcze na bieżącą sesję sejmową.

Olbrzymi wybuch gazu w Czechosłowacji

Praga. (PAP) W garażach miejskich w miejscowości Hradec Kra love w Czechach nastąpił z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn olbrzymi wybuch gazu, który zniszczył szereg zabudowań miejskich i uszkodził poważnie kilkanaście domów mieszkalnych. Ofiarą katastrofy padły 3 osoby, kilkadziesiąt odniosło rany.

W miejsce planu Marshalla

Republikanski plan pomocy Europie

Nowy Jork. (SAP). Dziennik „New York News” donosi z Waszyngtonu, że przywódcy klubu poselskiego partii republikańskiej odbyli tajne posiedzenia, na których ostatecznie zdecydowali wysunąć własny plan, mający znacznie zmienić tzw. plan Marshalla oraz znacznie obniżyć sumy, przeznaczone na „pomoc” dla niektórych państw europejskich.

Republikanie mają zażądać: 1. Ograniczenia wydatków na „pomoc” na rok 1949 o półtora miliarda dolarów i ustalenia maksymalnej sumy wydatków tylko na 4 miliardy dolarów.

2. skrócenia czasu trwania pomocy amerykańskiej dla niektórych państw europejskich z 4 lat

(według planu Marshalla) do jednego roku.

3. uczynienia daru z funduszy przeznaczonych na żywność dla krajów zniszczonych tylko tym państwom, które zgodziły się na kontrolę rozdziału tego funduszu,

4. zakazu używania funduszy Stanów Zjednoczonych na uruchamianie funduszy robót publicznych, gdyż na tego rodzaju cele kraje potrzebujące czerpać mogą środki za pośrednictwem Banku Międzynarodowego oraz Banku Eksportowo-Importowego

5. rejestracji w wysyłaniu towarów ze Stanów Zjednoczonych i ograniczenia tych wysyłek w zależności od potrzeb USA,

6. utworzenia specjalnego urzędu lub wydziału rządowego — zamiast jednego administratora — do kontrolowania tzw. pomocy amerykańskiej

„GWIĄZDCE” dla Żołnierza!

Każda Polka i każdy Polak pamięta o

„GWIĄZDCE” dla Żołnierza!

Ze względu na taktycznych należy się liczyć również z opozycją de gaulistów i prawicowej PRL. „Liberation” píše, że radykalowie nie wykazują zbyt wielkiego entuzjazmu dla projektu obawiającego się wprowadzenie go w życie

Plan finansowy Mayera zatwierdziło francuskie Zgromadzenie

Paryż. (PAP) Francuska Rada Ministrów zatwierdziła ostateczny plan finansowy ministra René Mayera. Plan ten przedstawiono natychmiast Zgromadzeniu Narodowemu, gdzie dyskusja rozpoczęła się natychmiast po przyjęciu projektu rządowego przed komisją finansową.

Omawiając szanse uchwalenia przez Zgromadzenie Narodowe planu, dzienniki podkreślają, że projekt ministra Mayera uzyskał głosy socjalistów, MRP i części radykałów. Komuniści będą głosowali przeciw projektowi, uważając oni bowiem, że plan rządowy nie gwarantuje zdolności nabywczej plac i zagraża gospodarce niezależności kraju.

Ze względu na taktycznych należy się liczyć również z opozycją de gaulistów i prawicowej PRL. „Liberation” píše, że radykalowie nie wykazują zbyt wielkiego entuzjazmu dla projektu obawiającego się wprowadzenie go w życie

może niekorzystnie wpłynąć na ich ewentualnych wyborców.

Zdaniem obserwatorów politycznych, plan Mayera uzyskał nikłą większość 40—50 głosów w Zgromadzeniu Narodowym.

Zwiększenie dowozu żywności do Moskwy

Moskwa (PAP). W związku ze zniesieniem systemu kartkowego i wprowadzeniem wolnego handlu produktami żywnościowymi i towarami przemysłowymi, znacznie wzmożono dowóz żywności i wyrobów przemysłowych do Moskwy oraz do wszystkich ośrodków miejskich ZSRR.

17 bm., w Moskwie na stacji towarowej Moskwa — Riazanskaja, wyładowano kilkadziesiąt wagonów, na stacji towarowej Moskwa Zachodnia — ponad 400 wagonów żywnością i towarami.

Możliwość kryzysu politycznego

Konflikty w greckim obozie rządowym

A t e n y. (SAP). Ze źródeł dobrane poinformowanych podają do wiadomości, że grecki premier Sofulis odbył narady z amerykańskim chargé d'affaires, Karolem Rankinem. Treścią narady była sprawa konfliktu między greckimi monarchistami i liberałami i obawy przed możliwością kryzysu rządowego na tym tle.

Rankin „poinformował” Sofulisa, że kryzys rządowy w Grecji w obecnej sytuacji spowodowałby trudności w przyznaniu Grecji dodatkowej pomocy, którą USA przeznaczają wyłącznie na cele wojny przeciwko greckiej armii demokratycznej.

Rakin oświadczył, że pomimo ostatnich zapewnień Sofulisa o

istnieniu rzekomo „całkowitej solidarności” w łonie obecnego rządu greckiego — wie o tym, że w toku są „zakulisowe machinacje”, zmierzające do obalenia obecnego rządu. Rankin stwierdził, że w obecnej krytycznej sytuacji współpraca obu partii rządzących jest rzeczą nieodzowną. Rankin z całą stanowczością zażądał od premiera Sofulisa jak najszybszego zakończenia nieporozumień między partią liberałów i monarchistami greckimi.

Według wiadomości ze źródeł dobrze poinformowanych, grupa skrajnie prawicowych członków partii populistów dąży do wywołania kryzysu rządowego, licząc na poparcie Stanów Zjednoczonych. Rozdźwięki polityczne w obozie rządowym mają swe odbicie również i w armii rządowej, stąd rachuby reakcji na ewent. wojskowy zamach stanu.

Odpowiedź MSZ na notę ambasady francuskiej „Stosunki między Polską a Francją powinny być jak najbardziej przyjazne“

Warszawa (PAP). Przed kilkoma dniami ambasada francuska w Warszawie przesłała do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, protestującą notę przeciwko niektórym ustępom przemówienia wicepremiera Gomułki, przedstawiciela Komitetu Centralnego Pol-

skiej Partii Robotniczej na Kongresie PPS we Wrocławiu oraz przeciwko niektórym artykułom w prasie polskiej, oświadczeniem, związane z likwidacją strajku we Francji. Ministerstwo Spraw Zagranicznych wystosowało do ambasady

francuskiej w odpowiedzi notę następującej treści:

„W odpowiedzi na notę ambasady nr 555 z dnia 15 grudnia 1947 r. Ministerstwo Spraw Zagranicznych ma zaszczyt zakomunikować co następuje:

Ministerstwo Spraw Zagranicznych, uważając za niecelowe wdawanie się w dyskusję nad meritum przemówienia, wygłoszonego przez p. Władysława Gomułkę we Wrocławiu w dniu 14 grudnia 1947 r. na zjeździe Polskiej Partii Socjalistycznej, pragnie stwierdzić, że na zjeździe tym p. Gomułka występował jako sekretarz generalny i przedstawiciel Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej.

Prasa polska reprezentuje i rozwija poglądy różnych odłamów demokratycznej opinii publicznej na zagadnienia międzynarodowe i w tej swojej działalności i krytyce nie może być krępowana przez polskie władze, które rzecz jasna nie mogą ponosić odpowiedzialności.

Zerwanie konferencji londyńskiej było przygotowane z góry

Berlin (PAP). Szereg ostatnich posunięć ze strony państw anglosaskich na terenie Niemiec przy współudziale zainteresowanych czynników niemieckich świadczy, że zerwanie konferencji londyńskiej było sprawą z góry ukartowaną.

Jeszcze w okresie trwania konferencji londyńskiej rząd niemiecki zajmował się studiowaniem jednego z czterech nieoficjalnych projektów przyszłego ustroju stref zachodnich. Projekt ten przewidywał dwujęzyczny parlament, przy czym izba wyższa „Bundesrat” — miałaby prawo wyboru prezydenta i prawo weta w odniesieniu do ustaw, uchwalonych przez izbę niższą. Bundesrat miałby się składać z przedstawicieli, mianowanych przez rządy poszczególnych krajów. Na każdego państwa przypadłoby 350.000 oby-

wateli. Jak podaje projekt, strefy francuska i radziecka „mogłyby się do takiego państwa przylączyć”.

Równocześnie z zerwaniem konferencji londyńskiej, w Monachium rozpoczęły się obrady premierów okupacyjnej strefy amerykańskiej. Konferencja ta, jak wiadomo, ma rozpatrzyć projekt konstytucji, w związku z zamianą utworzenia związkowego państwa zachodnio-niemieckiego, składającego się z angloamerykańskiej Bizoni i francuskiej strefy okupacyjnej.

Francuzi potwierdzają werbunek Niemców do Legii

Paryż. (obs. wł.) W związku z podaną przez rozgłoszenie niemieckie i rosyjskie wiadomości o francuskiej rekrutacji Niemców do Legii Cudzoziemskiej rząd francuski potwierdził, że od 30 miesięcy istnieją na terenach francuskich stref okupacyjnych w Niemczech placówki rekrutujące ochotników niemieckich do Legii. Zaprzeczono na jedynym, jakoby do Legii Cudzoziemskiej zaciągani zostali byli oficerowie armii niemieckiej, SS-mani i zbrodniarze wojenni. Prowizorycznie przyjęci Niemcy zostają wysyłani do Marokku, gdzie zostają szczegółowo badani.

Poza tym rekrutacja ta obejmuje również uchodźców na terenie Niemiec, jak Polacy, Czesi i Jugosłowianie, natomiast nie zostają nią objęci jeńcy wojenni.

Transport repatriantów

Gdynia. (PAP) W dniu 19 bm. wszedł do Gdyni angielski statek „Eastern Prince” z transportem 1.325 repatriantów, zdemobilizowanych żołnierzy i oficerów. Ponadto statek przewiózł 170 ton poczty i 145 ton bagażu osobistego.

Wystąpienie delegata Polski w Komisji ONZ

Bomba atomowa bronią obosieczną

Nowy Jork (PAP). Na pierwszym od września br. posiedzeniu komisji atomowej ONZ, przedstawił Polski dr Ignacy Złotowski zrekapitulował stanowisko Polski w sprawach energii atomowej.

Dr Złotowski stwierdził, że, zdaniem Polski, propozycja USA przekazania wszystkich zakładów atomowych na świecie organizacji międzynarodowej zagraża żywotnym interesom poszczególnych krajów i wcale nie jest konieczna dla wprowadzenia międzynarodowej kontroli nad energią atomową.

W związku z próbami USA przeformowania w komisji swego planu kontroli energii atomowej mimo sprzeciwu Związku Radzieckiego, Złotowski oświadczył, że wszelkie dyskusje nad problemem

kontroli energii atomowej muszą być prowadzone w ramach istniejącej rzeczywistości politycznej i muszą uwzględniać stanowisko ZSRR. Osiągnięcie porozumienia w sprawach atomowych jest, zdaniem mówcy, wystarczającym trud-

Kaganowicz wicepremierem Związku Radzieckiego

Moskwa (PAP). Prezydent Rady Ministrów Najwyższej ZSRR mianował Z. M. Kaganowicza wiceprzewodniczącym Rady Ministrów ZSRR.

no samo przez się i nie należy stwarzać dodatkowych trudności w postaci nieważnych i nieistotnych problemów.

Stwierdzając, że „tajemnice naukowe nie będą tajemnicami zbyt długo”, Złotowski zaapelował do członków komisji o zerwanie z atmosferą tajemniczości na polu badań naukowych.

W zakończeniu delegat Polski podkreślił, iż „bomba atomowa nie może zapewnić ani Ameryce, ani żadnemu innemu krajowi stałego bezpieczeństwa i stałego wpływu na świecie, oraz wezwał do zniesienia „tragicznej linii podziału między państwami, które posiadają tajemnicę energii atomowej, a państwami, które jej nie znają”.

Większością głosów komisja atomowa postanowiła, iż jeden z dwóch komitetów podkomisji zajmie się pracami nad strukturą organizacyjną międzynarodowego zarządu atomowego, proponowanego przez USA, zaś drugi komitet podda analizie propozycję radzieckie w sprawach energii atomowej, złożone 11 lipca br.

Delegat ZSRR Gromyko oponował przeciwko pracom pierwszego komitetu twierdząc, iż wywoła to wrażenie, jakoby komisja atomowa ONZ czyniła jakies postępy, gdy w rzeczywistości nie jest to zgodne z prawdą.

Uzasadnione zarzuty

Rzym. (obs. wł.) Sekretarz partii komunistycznej Togliatti w czasie wczorajszego posiedzenia parlamentu oskarżył ambasadora USA w Rzymie, Duna, o wywieranie nacisku na przemyślenia i montowanie frontu oporu przeciwko robotnikom włoskim. Ambasador poczuł się tym dotknięty i zaprzeczał telefonicznie. Na skutek powyższego zajścia, według informacji podanych przez dziennik „Memento” ambasador zwrócił się do swego rządu, prosząc o wstrzymanie zamierzonych dostaw chromu, oraz o odroczenie wykonania planu pomocy dla Włoch do dnia 20 stycznia 1948 r., potwierdzając tym samym zarzuty Togliattiego.

Zajścia we Włoszech

RZYM. (obs. wł.) Strajk generalny w Palermo i Catani zakończył się, lecz w innych miejscowościach trwa nadal, specjalnie w Caltanisseta. W mieście tym odbyły się wybory burmistrza połączone z licznymi utarczками i zajściami ulicznymi, co pociągnęło za sobą porażenie sześciu manifestantów i trzech policjantów, oraz ciężkie pobicie ojca jednego z radnych miejskich. Sytuacja ogólna wykazuje na Sycylii nadal znaczne napięcie.

Nowy dekret

Warszawa (PAP). Komisja prawnicza i regulaminowa na posiedzeniu w dniu 18 bm. jednogłośnie przyjęła dekret o unormowaniu stosunku pracy pracowników, przebywających za granicą. Na mocy tego dekretu, osoby przebywające na emigracji, które w ciągu 3 miesięcy nie powrócą do kraju, utracą wszystkie prawa, przysługujące im z tytułu służby publicznej poprzednio pełnionej w Polsce. Tak np. wojskowi utracą prawa do posiadanych dotychczas stopni.

Angielskie próby emancypacji

Londyn. (obs. wł.) Brytyjski minister wyżywienia Strachey oświadczył dzisiaj w Izbie Gmin, że Australia zgodziła się dostarczyć Wielkiej Brytanii 80 milionów buszli zboża. W ten sposób Wielka Brytania nie będzie musiała w przyszłym roku prosić o dostawę zboża amerykańskiego.

Polacy w Bochum domagają się repatriacji

Bochum (ZAP). Na wiecu demonstracyjnym w Bochum zebrało się ok. 2 tys. Polaków, którzy protestowali przeciw utrudnieniu im powrotu do kraju. Polacy uchwalili rezolucję, domagającą się jak najszybszej repatriacji i kopię jej przesłali brytyjskiemu zarządowi wojskowemu.

Panika wśród francuskiej prawicy

Przywódca degaullistów — agentem gestapo

Bordeaux. (API) Wiadomość o aresztowaniu pułkownika Ch. Cominetti, szefa partii RPF (partia de Gaulle'a), w departamencie Gironde, wywołała prawdziwą panikę w prawicowych kołach Francji. Aresztowany oskarżony jest o wydanie 14 spadochronów, przy anglosaskim agentem gestapo po cenie 50 tys. franków od zło-wieka.

Aresztowanie nastąpiło na skutek zeznań złożonych przez byłego szefa gestapo w Bordeaux, Dose. Przeszło pułk. Cominetti jest również ciemna, jak jego działalność obecna. Był on organizatorem tzw. bojowych oddziałów podziemnych BCRA, sam jednak nie brał nigdy udziału w akcji.

Organizacja była w kontakcie z dowództwem brytyjskim i często otrzymywała pomoc w formie rzutów spadochronowych. Cominetti dzielił żywność i lekarstwa na dwie części, większą szła dla niego, resztki zaś dla jego pod-

komendnych. Dzięki swym licznym kontaktom z czarnym rynkiem Cominetti szybko się wzbogacił i po krótkim czasie zakupił największy teatr w Bordeaux „Alhambra”, który do dziś posiada.

W lipcu 1944 dowódca „oddziału wyzwolenia”, Marc Nouaux

został aresztowany w godzinę po spotkaniu z Cominettim. Istnieją dane, że został on przez niego sprzedany Niemcom.

Cominetti ukrywał u siebie również zdrajcę Andre Noela. Po wyzwoleniu Francji Cominetti zostaje szefem i organizatorem departamentalnym partii RPF, pozostaje w kontakcie z Hiszpanią i zakupuje u frankistów broń dla uczestników tzw. „niebieskiego planu”. Organizuje on również szereg prowokacji przeciw komunistom, które zwykle kończyły się aresztowaniem większych grup członków partii komunistycznej.

Blum, de Gaulle i Amerykanie rozbijają jedność związków zawodowych

Paryż. (PAP). Po burzliwych dwudniowych obradach na krajowym zjeździe „Force Ouvriere” wypowiedziano się za wystąpieniem z CGT i utworzeniem odrębnej centrali związkowej. Za rozłamem głosowało 15 federacji związkowych i 37 uni departamentalnych, przeciwko — Federacja Wychowania Narodowego i 4 grupy departamentalne. Wstrzymały się od głosowania 2 grupy federalne i 14 uni.

Następujący działacze Force Ouvriere byli dotychczas członkami „biura CGT”: Jouhaux, Bothereau, Neumayer, Delamarre i Bousan Guet.

Uchodzi za pewne, że do nowej centrali przystąpią tzw. związki autonomiczne, a ponadto istnieje możliwość porozumienia z chrześcijańskimi związkami zawodowymi. Siły liczebne „Force Ouvriere” w lutym CGT sięgały 15 proc. zrzeszonych.

Dziennik „Ce Soir” podkreśla, że właściwymi sprawcami rozłamu są: Blum, de Gaulle i Amerykanie, którzy w tym celu delegowali specjalnie do Francji Jamesa Careya. W piątek wieczorem rozpoczęła się konferencja komisji administracyjnej CGT, której decyzji oczekuje się ze specjalnym zainteresowaniem w związku z nową sytuacją.

Pociąg pospieszny do Zakopanego w czasie świąt

Warszawa. Ministerstwo komunikacji powiadamia, że stały pociąg pospieszny z Warszawy do Zakopanego przez Częstochowę, odchodzący z Warszawy o godz. 19 m. 10 i przychodzący do Zakopanego o godz. 7 m. 59, będzie kursował w okresie świątecznym codziennie: z Warszawy i od 18. 12 do 10. 1. i z Zakopanego od 19. 12 do 11. 1. z wyjątkiem 25. 12 z Warszawy i z Zakopanego. Po tym terminie zostanie przywrócone normalne kursowanie tj. 3 razy w tygodniu.

Zakłady energetyczne wykonały plan

Warszawa. (tel. wł.) W dniu 18 bm. Centralny Zarząd Energetyki wykonał roczny plan produkcyjny. Zakłady wytwórcze, podległe CZE wyprodukowały w ciągu niespełna jednego roku 3.447.000.000 kWh. Zakłady wytwórczo-rozdziałowe oraz rozdziałowe dostarczyły w ciągu tego okresu swym odbiorcom 3.018 milionów kWh. Gospodarstwa domowe skumulowały w tym czasie ok. 270 milionów kWh, przemysł ok. 2.200 milionów kWh.

Produkcja w 1947 r. wzrosła o 10 proc. w stosunku do produkcji z 1946 r. oraz o 66 proc. w stosunku do produkcji tych samych zakładów w 1938 r. Znaczący wzrost produkcji przy minimalnym wzroście mocy zainstalowanych jednostek przy wielkim zużyciu urządzeń wytwórczych spowodował nadmiernie zwiększenie wykorzystania urządzeń energetycznych oraz zwiększenie szczytowego obciążenia. Zjednoczenie Energetyczne Zagłębia Węglowego wykonało plan produkcyjny w wysokości 1.875.340.000 kWh z dniem 8 grudnia.

Otwarcie linii wysokiego napięcia łączącej Śląsk z Łodzią

Łódź. (PAP) Miejsowość Janów pod Łodzią święciła w dniu 19 bm. uroczystość uruchomienia linii najwyższego napięcia 220.000 V. łączącej Zagłębie Śląsko-Dąbrowskie z łódzkim okręgiem przemysłowym.

Na uroczystość przybyli przedstawiciele władz państwowych z ministrem przemysłu i handlu H. Mincem na czele, przedstawiciele władz samorządowych, przemysłowych, organizacji politycznych i zawodowych, liczne poczty sztandarowe oraz tysiączne rzesze gości ze wszystkich stron Polski.

Uroczystość rozpoczęła się krótkim meldunkiem naczelnego dyrektora C. Z. Energ. inż. Skrzyszewskiego:

„Obywatelu Ministrze, melduję, że linia najwyższego napięcia, łącząca dwa największe okręgi przemysłowe: Śląsk z Łodzią, została zgodnie z przewidzianym planem zbudowana i jest gotowa do uruchomienia.”

Z kolei przemówienie, poświęcone technicznym możliwościom nowowbudowanej linii, jedynie w Polsce i niespotykanej w tych rozmiarach w Europie, wygłosił dyrektor techniczny C. Z. Energ. inż. Latour. Mówca podkreślił olbrzymi wysiłek przeszło 2 tysięcy rzeszy pracowników, zatrudnionych przy projektowaniu i budowie tej linii.

Po odegraniu przez orkiestrę Hymnu Narodowego na mównicę wchodził witań długotrwałą burzą oklasków minister Przemysłu i Handlu Hilary Minc.

„Dokonane zostało dzieło techniczne — mówił minister — jakiego w Polsce dotąd jeszcze nie było. Została zbudowana linia wysokiego napięcia Śląsk — Łódź. Została ona zbudowana całkowicie w kraju rękami polskiego robotnika, polskiego inżyniera i technika. Pobiliśmy wszystkie te, go rodzaju przedświadczenia, które kiedykolwiek wykonane były za granicą.”

W imieniu Rządu Rzeczypospolitej, dziękując wszystkim robotnikom, inżynierom i technikom, którzy pracowali przy budowie linii. Dziękując jednocześnie wszystkim zakładom, firmom, które pracowały przy tej budowie.”

Minister Minc włącza następnie

Nowy Jork (PAP). Rada Bezpieczeństwa jednogłośnie postanowiła zwrócić się do Włoch i Jugosławii z żądaniem osiągnięcia porozumienia najpóźniej do dnia 5 stycznia w sprawie osoby przyszłego gubernatora wojnego obszaru Triestu.

50.000 m TOMOFANU

bezbarnego spręża natychmiast

po cenach hurtowych

CENTRALA TEKSTYLA

HURTOWNIA

w Jeleniej Górze, pl. Prez. Bieruta 1

Niewesołe perspektywy

„Polska zima“ w Anglii

Od jednego z naszych Czytelników na emigracji otrzymaliśmy list, charakteryzujący sytuację gospodarczą Wielkiej Brytanii i położenie Polaków. Nazwisko autora listu znane jest redakcji. Acz-żolwiek nie wyciąga on żadnych wniosków z tego, co opisuje, wnioski te dla nas są oczywiste.

Zarówno według przepowiedni, jak i według przewidywań meteorologicznych nadchodząca zima będzie w Anglii bardziej ostra i surowa od zimy poprzedniego roku. Taka jest podobno naturalna konsekwencja upalnego lata. Anglicy boją się zimy. Nie są do mrozów przyzwyczajeni i nie są, co ważniejsze, na mrozy przygotowani.

Znane są z ubiegłego roku codzienne fakty masowego pęknięcia rur wodociagowych po miastach, zasp śnieżnych blokujących drogi samochodowe i kolejowe, nieuniknionych ograniczeń w dostawach gazu i prądu elektrycznego wobec trudności wywożenia mrozem w transporcie węgla. Kryzys ekonomiczny trudności sytuacji w roku bieżącym pogłębia. Anglia importuje o ¼ więcej niż w roku poprzednim. Zależne to jest od wzmożenia wydajności pracy.

Przed wszystkim oszczędza, ogranicza wewnętrzne spożycie artykułów pochodzących z zagranicy. Ponieważ zaś zaledwie 7 proc. ludności zajmuje się w Anglii pracą na roli, bez importu z zagranicy wyżywienie kraju jest w ogóle nie do pomyślenia. Jednocześnie Anglia robi rozpaczliwe wysiłki, aby podnieść cyfrę swego eksportu. Zależne to jest od wzmożenia wydajności pracy.

Ograniczenia i wydajność
Przebiegająca wydobywania węgla stanowiącego główny produkt eksportowy Wielkiej Brytanii jest tam obecnie rozpaczliwie niska. Podczas, gdy w Polsce górnik, pozbawiony częstokroć urządzeń, potrafi wydobyć przeciętnie około jednej i trzech czwartych tony węgla dziennie, górnik angielski wydobywa zaledwie jedną tonę. Takie same objawy niskiej wydajności obserwuje się w innych dziedzinach angielskiego

przemysłu. Składa się na to szereg przyczyn politycznych, moralnych i ekonomicznych.

Te ostatnie są zapewne najważniejsze. Przy ograniczeniach

— Może by tak otworzyć okno, kłó wie, czy jutro nie wprowadzą racjonowania powietrza... („Daily Mail“).

żywnościowych, koniecznych dla zmniejszenia importu, robotnik angielski nie jest w stanie pracować wydajniej, aby móc powiększyć eksport. Na tym polega między innymi błędne koło polityki brytyjskiej i w tym zawiera się jedna z przyczyn niewątpliwego, faktu postępującego likwidacji brytyjskiego imperializmu.

Błazniane baraki

Na tle kryzysu ostro zapowiadającej się zimy, sytuacja cudzoziemców mieszkających na wyspie angielskiej będzie w tym roku jeszcze trudniejsza, aniżeli sytuacja ludności miejscowej. Największą zaś grupę cudzoziem-

ców stanowią tam w dalszym ciągu Polacy. Większość spośród nich przybyła do Anglii dopiero w lecie bieżącego roku. Przybyła z Włoch, gdzie klimat jak i warunki życia armii okupacyjnej nie przyczyniały się do zahartowania i przygotowania na ciężkie warunki pobytu w Wielkiej Brytanii. Warunki te zaś, niezależnie nawet od zimy i kryzysu, do przyjemnych nie należą. Żołnierze mieszkają w obozach, przeważnie składających się z blaszanych baraków, czyli tzw. beczek. W lecie beczki te są nieznosne, bo rozpalona blacha stwarza wewnątrz temperaturę oranżerii, w zimie nie sposób ich dogrzzać. Ograniczenia żywności-

we stosują się oczywiście w równym stopniu do Anglików, jak i Polaków. Racjonowaniu poddano zaś ostatnio obok chleba, mięsa, tłuszczów, jaj, cukru, konserw, mleka, nawet i ziemniaki. Bez ograniczeń nabywać w Anglii można obecnie właściwie już tylko... kawę i piwo. Wszystkie pozostałe artykuły żywnościowe poddane są surowej i dokładnej reglamentacji.

Wroga propaganda

Obok trudności mieszkaniowych i żywnościowych depresję wśród Polaków pogłębia atmosfera psychiczna. Świadomość beznadziejności trwania na emigracji wzmacnia się co raz powszechniej. Mimo

to nie wszyscy wracają. Składa się na to, obok wrogiej nowej Polse propagandy szereg przyczyn praktycznych. Pewien procent żołnierzy uzyskał stypendia. Uczą się oni w różnych szkołach technicznych i przed skończeniem studiów nie chcą powracać. Inni złożyli podania o wizy emigracyjne do Kanady, do Stanów Zjednoczonych, do Argentyny, Brazylii, Południowej Afryki lub Australii.

Czekają na wizy i wciąż nie mogą się zdobyć na ostateczną decyzję: emigrować czy wracać. Wielu innych czeka na rozstrzygnięcie sprawy ich wojskowych poborów. Za każdy rok służby pod angielskim dowództwem w

czasie wojny, należy się żołnierzowi, podoficerowi i oficerowi jednomiesięczne uposażenie. Stanowi to często sumę kilkuset funtów, czyli całkiem pokaźny majątek. Trudno się dziwić, że rezygnować z możliwości uzyskania tego majątku chce nie wielu. Sprawa wciąż nie jest załatwiona, zarówno co do zasady jak i co do sposobu wypłaty.

Rzeczą charakterystyczną jest, że takich, którzy by się zdecydowali na pozostanie w Anglii spotkać można bardzo rzadko. Pozostać na dobre nikt tam nie pragnie. Wszyscy czują obcość środowiska angielskiego. Ta obcość odgradza ich od miejscowego społeczeństwa. („Nemo“)

Armenia dnia dzisiejszego

Kraj win, bawełny i tytoniu

Armenia — mała republika socjalistyczna położona na granicy Turcji i Iranu, zgotowała w ostatnich miesiącach gościnne przyjęcie dla 51.000 swych obywateli, którzy wygnani za czasów carskich przez głód i nędzę, teraz powrócili do swej ojczyzny. Powrócili ze spokojem i ufnością, że urodzajny kraj zapewni im dostateczne życie, że skończy się już raz na zawsze ich tułaczka po całym świecie. Teraz z entuzjazmem biorą się do pracy, by jak największy wnieść udział w rozkwicie starej kultury swego kraju. Armenia oczekuje powrotu z zagranicy jeszcze 63.000 swych synów.

Nie jest łatwo małej krainie rozkładać i wyżywić dziesiątki tysięcy nowoprzybyłych rodzin. Stąd konieczność planu budowlanego na wielką skalę. Na każdym kroku we wsiach i miastach armeńskich spotyka się roboty przy budownictwie w pełnym toku.

Blok mieszkalniowy i domki jednorodzinne rosną jak grzyby

po deszczu i z miejsca po wykończeniu służą gościną. Nad brzegiem rzeki Akhurian powstało 50 nowych osiedli. Rozciągają się wokół, dotychczasowy nieurodzajny kraj będzie teraz nawadniany za pomocą nowopowstałego 17-kilometrowego kanału.

POMIĘTY OBIEKT

Armenia jest bogatym krajem. Obszar jej rozciąga się na więcej niż 19.200 km kw., na których nie licząc nowoprzybyłych i tych co jeszcze powrócą — żyje 1,3 miliona ludzi. Stolicą jest Erywań z 200.000 mieszkańców. Malowniczo wyglądają śnieżno-białe domy o stylu na pół europejskim, na pół wschodnim, tułące się do zboczy Kaukazu. Jak struny wyciągnięte, wysadzone drzewami autostrady biegną we wszystkie strony świata. Mienią się liliowymi blaskami Ararat, już spoza tureckiej granicy kokietające miasto, wznoszące ponad nim na 5000 m wysoko swą złotą, śnieżystą czapę. Tak samo, jak stolica, cała republika leży w dolinie

Kaukazu. Wysokie góry bronią dostępu wiatrom ze świata — stąd nadzwyczajnie suchy klimat.

Na skutek swego położenia na granicy wschodniej i zachodniej świata, w miejscu, gdzie krzyżują się wielkie drogi handlowe — Armenia stanowi ponętny kąsek dla podbojów. Mimo to utrzymała się, jako jeden z ludów o najstarszej kulturze, która po dziś dzień zachowała swe odrębne, narodowe oblicze. Cztery piąte ludności stanowią Armeńczycy, podczas gdy na resztę składają się Azerbejdżanie, Kurdowie, Rosjanie i inni.

Kraj ten od najdawniejszych lat był kością niezgody pomiędzy Persją i Turcją. Dopiero związek z narodem rosyjskim pomógł Armenii wyzwolić się spod obcego jarzma i wykreślić drogę samodzielnego rozwoju kulturalnego. W czasach carskich Armenia była traktowana jak kolonia rolna podług średniowiecznych czasów feudalnych. Dopiero władze sowieckie zapewniły jej niezawisłość i rozkwit.

wielką skalę hodowla jedwabników.

Podobnie, jak inne republiki radzieckie, tak i Armenia ma wyraźnie nakreślone linie działania w ramach bieżącego planu pięcioletniego. Produkcja w 1950 roku ma osiągnąć poziom dwukrotny w porównaniu do roku 1940.

Ważną gałąź armeńskiej gospodarki, hodowla bydła rozwija się coraz bardziej, zarówno jak hodowla jedwabników, uprawa buraków, co zostało zrealizowane dzięki systemowi kanałów nawadniających. Typowe dla Armenii rzemiosła, jak tkanie dywanów, wyrób przedmiotów ze srebra i złota, precyzyjne przedmioty ozdobne zyskały w ostatnich latach dzięki poparciu ze strony władz perspektywę dalekosiężnego rozwoju.

KRAJ PRZYSZŁOŚCI

Armenia jest dzisiaj jedną z najbardziej postępowych republik Związku Radzieckiego. W szkołach uczy się około 276.000 uczniów. Przed rewolucją nie było żadnej wyższej szkoły, teraz stoi do dyspozycji żadnych wiedzy studentów 13 wyższych zakładów naukowych.

Również sztuka narodowa rozrosła się znakomicie. Za czasów carskich kraj nie miał żadnego teatru — obecnie republika ma ich 24, poza tym instytucje sztuki scenicznej, sztuki choreograficznej, instytucje sportowe, szkoły malarskie, konserwatoria itp.

Ponadto Armenia posiada własne studio filmowe i na wysokim poziomie postawioną filharmonię.

Powracający do ojczyzny Armeńczycy zaledwie mogli poznać swój kraj — tak potężnie duch twórczy w każdej dziedzinie życia narodowego zmienił jej oblicze.

Z. R.

Wielka ankieta „Dziennika Zachodniego“

Alkohol rodzi zbrodnie

W związku z rozpisanem przez „Dziennik Zachodni“ ankiety, mającej na celu publiczne przedyskutowanie sposobów zwalczania kleśki alkoholizmu, warto przytoczyć wypowiedzi na ten temat wybitnych psychiatrów sądowych i kryminologów.

Psychiatrzy i kryminolodzy zajmują się zagadnieniem zwalczania alkoholizmu, ponieważ alkohol powoduje zakłócenie czynności psychicznych, ograniczając całkowicie lub częściowo możliwość rozpoznania znaczenia popełnianych pod wpływem alkoholu czynów oraz kierowania postępowaniem, a w związku z tym bardzo często rodzi czyny, zabronione przez prawo. Ten ścisły związek przyczynowy pomiędzy kleśką alkoholizmu a szerzeniem się przestępczości łatwo zrozumieć po zapoznaniu się ze sposobem, w jaki alkohol działa na organizm.

Alkohol działa niszcząco na czerwone ciążki krwi, zawierające w warstwie zewnętrznej lipidy, oraz atakuje bezpośrednio mózg, także komórki układu nerwowego, zawierające duże ilości lipidów, nadto atakuje rdzeń przedłużony i ośrodek naczynio-ruchowy. Na skutek tego działania następuje zakłócenie czynności psychicznych, które w zależności od stopnia nasilenia medycyna sądowa dzieli na: a) stan podchmiele, b) stopień upicia się i c) stan zupełnego upojenia (bezwład).

Przy chronicznym alkoholizmie następują trwałe zmiany psychiczne

ne, jak zanik poczucia wstydu i honoru, osłabienie wrażliwości na poczucie piękna i dobra, osłabienie woli oraz zdolności intelektualnych. Typowymi psychozami alkoholowymi jest biała gorączka (delirium tremens), zniechęcenie alkoholiczne i paranoja alkoholowa.

PSYCHOZY ALKOHOLOWE

Nie potrzeba udowadniać, że psychozy alkoholowe wyraźnie sprzyjają przestępczości. Pewne rodzaje przestępstw, jak zabójstwa, uszkodzenie ciała, czyny nierządne, bójki, spowodowanie wypadku, czyny opór władzy i inne w bardzo wielu wypadkach popełniane są pod wyraźnym wpływem działania alkoholu.

Kryminolodzy i psychiatrzy sądowi od lat badają sposoby zwalczania alkoholizmu jako źródła przestępczości. Opierając się na dotychczasowych osiągnięciach, przyjął by można, że najlepszą metodą zwalczania kleśki alkoholizmu należałby uczeni szwedzcy. W Szwecji alkoholizm jako kleśka społeczna już nie istnieje. Ciekawą pracę na temat zwalczania alkoholizmu uמיեսcił w „Revue internationale de droit penal“ profesor psychiatry na uniwersytecie w Sztokholmie Olaf Kingberg.

GŁOS UCZONEGO

Szwedzki uczyony nie pochwala bezwzględnej prohibicji, gdyż wprowadzenie jej w USA nie dało oczekiwanych wyników. Surowa ustawa antyalkoholowa wprowadzona w tym kraju spowodowała, że przemysł napojów alkoholowych przybrał potworne rozmiary, a ponadto zorganizowały się liczne uzbójne szajki (gangs), trudniące się przemytem bądź fabrykacją alkoholu. Ilość wyroków sądowych za przestępstwa popełnione pod wpływem alkoholu nie zmalała w okresie prohibicji, a wyraźnie wzrosła. Głównymi zwolennikami utrzymania prohibicji stali się nielegalni producenci napojów alkoholowych i przemytnicy alkoholu, którzy z przestępstwa uczynili sobie źródła ogromnych dochodów.

Prof. Kingberg podkreśla, że szwedzka ustawa antyalkoholowa nie wprowadzająca bezwzględnej

zakazu spożycia alkoholu, a jedynie ograniczająca konsumpcję przez wprowadzenie kartkowej reglamentacji spożycia oraz przez działalność komisji trzeźwości, osiągnęła bez porównania lepsze wyniki.

„U nas na północy, mówi prof. Kingberg, naród od niepamiętnych czasów miał nieprzezwyciężoną skłonność do sztucznego uprzejmiania sobie życia za pomocą napojów wysokokowych, głównie skutkiem niekorzystnych

5039

warunków klimatu. Celem zwalczania potwornego nalogu, powstał u nas ruch antyalkoholowy, który stworzył ustawę o walce z alkoholizmem. Ustawa ta dała wspaniałe osiągnięcia. Przewiduje ona dwa typy zabiegów, stosowanych względem alkoholików. Pierwszy polega na udzieleniu opieki, zmierzającej do umoralnienia alkoholika z pozostawieniem go na wolności, drugi — na umieszczeniu go w specjalnym zakładzie dla alkoholików.

W każdej gminie utworzona została komisja dla zwalczania alkoholizmu. Komisja taka czuwa nad zachowywaniem trzeźwości w gminie i ma prawo stosowania upomnień, a w razie, gdy upomnienia nie skutkują — przymusowego izolowania alkoholika w zakładzie zamkniętym.

UPRAWNIENIA SĄDÓW

W specjalne uprawnienia uposażone są sądy, które wobec niebezpiecznych pijaków mogą stosować pozbawienie wolności połączone z natychmiastowym odtądzeniem do zakładu zamkniętego. Okres czasu pozostawiania w zakładzie nie jest z góry określony, lecz nie może trwać dłużej niż dwa lata. Na in-

ternowanych alkoholikach ciąży obowiązek pracy przymusowej i podlegają oni karom dyscyplinarnym, stosowanym przez zarząd zakładu.

Kodeks karny nie daje żadnych przywilejów pijakom, choćby czyn przestępny popełniony był w stanie całkowitego zamroczenia aż do granic niepojętliwości. Naloga, w przeciwnym razie, małżonkowi stanowi dla drugiego małżonka dostateczny powód do żądania nieważnienia małżeństwa.

Prof. Kingberg twierdzi, że popełnianie przestępstw przez kobiety z powodu zniechęcia się nad nimi małżonków w stanie opilstwa, wypadki zachorowania na tle alkoholizmu oraz ostrego pomieszenia zmysłów wskutek nadużycia alkoholu, nie są obecnie notowane w Szwecji zupełnie.

WZORY SZWEDZKIE

Zracjonowanie sprzedaży alkoholu przez wprowadzenie miesięcznych imiennych kartek, na które nabyć można tylko ograniczoną ilość napojów wysokokowych, oraz zakaz sprzedaży alkoholu w restauracjach bez jednoczesnego zamówienia posiłków, zadają ostateczny cios szerzeniu się alkoholizmu w Szwecji.

Wzory szwedzkie w dużej mierze zasługują na to, aby wprowadzić ich receptę w Polsce. Brak nam jeszcze funduszy na wybudowanie odpowiednich zakładów, ale można rozwijać towarzystwa do walki z alkoholizmem i podnieść ich znaczenie. Pewne odpowiedzialne urzędy państwowe, stanowiska wymagające zaufania społecznego, wszystkie посады, gdzie od uwagi i przytomności pracownika zależy życie innych ludzi (kierowcy, maszyniści) powinny być obsadzone tylko przez kandydatów, będących członkami towarzystwa trzeźwości. Tego rodzaju akcja w połączeniu ze zracjonowaniem produkcji i spożycia napojów alkoholowych dała by niezawodnie zbawienne wyniki, podnosząc zdrowie fizyczne i moralne narodu i zmniejszając przestępczość, a niejedną rodzinę wyrwałaby z nędzy, wprowadzając jasny promień do życia rodzinnego alkoholika. Prok. J. Niekras

PIERWSZE OSIĄGNIĘCIA

to stworzenie potężnej bazy przemysłowej, budowa warsztatów i przeprowadzenie kanałów nawadniających. Dziesiątki zakładów przemysłu chemicznego, metalowego, włókienniczego i spożywczego pracują dziś na terenie republiki armeńskiej. W porównaniu z rokiem 1919 wytwórczość przemysłowa Armenii podniosła się 280-krotnie.

Również gospodarka rolna zmieniła całkowicie swoje oblicze. Wszędzie spotyka się wielkie gospodarstwa kolektywne, prowadzone według najnowocześniejszych wzorów. Na żyznych polach rośnie bawełna, winogrona, tytoń. Ostatnio rozwija się na

Widok ogólny na Erywań, stolicę Republiki Armeńskiej, na tle potężnego szczytu góry Ararat, okrytego wiecznym śniegiem.

Jakie zabawki na gwiazdkę kupić dziecku?

doradzi najlepiej

„Moda i Życie Praktyczne“

Teatr i estrada

OPERA ŚLĄSKA
W niedzielę o godz. 18 w Bytomiu „Aida” przedstawienie zakupione przez Gimnazjum z Gliwic.
W poniedziałek w Katowicach o godz. 19 „Faust”.
We wtorek w Katowicach o godz. 19-45 „Faust”.

TEATR ŚLĄSKI W BYTOMIU
W poniedziałek, 22 bm. Państwowy Teatr Śląski w Katowicach wyjeżdża do Bytomia, gdzie o godz. 19.30 będzie odegrana komedia A. Fredry w 3 aktach p. t. „SLUBY PANIEŃSKIE”.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU
W niedzielę 21 bm. o godz. 16.30 „CIEN” Nicodem’ego, wieczorem wodewil Stefana Turskiego „KROWO DERSKIE ZUCIY” z muzyką Stefana Słazaka. Obie sztuki reżyserowała Star Zbyszewska.

Górnicy na odbudowę

Rybnik (ZAP). W czasie działań wojennych zniszczona została w powiecie rybnickim m. in. gmina Uchylsko. Pragnąc przyczynić się do odbudowy tej gminy, pracownicy kopalni „Anna” ofiarowali wspólnie kwotę 144.252 zł. zebrana w ciągu listopada br.

Fryzjerie chorzowskie przed świętami

Chorzów. Miejskowy Cech fryzjerów prosi nas o ogłoszenie, że w niedzielę 21 bm. zakłady fryzjerskie w tym mieście będą otwarte w godzinach od 8 do 16.

Za przykładem przemysłu

Rolnictwo winno podjąć wyścig pracy

Katowice. (Hum) Z inicjatywy Delegatury Rady Gospodarczej Stronnictwa Demokratycznego przy Komitecie Woj. ŚD w Katowicach i w porozumieniu z Zarz. Woj. Stron. Ludowego odbył się w sali Izby Przemysłowo-Handlowej odczyt inż. E. Orłowskiego na temat: „Zagadnienia rolnicze w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem woj. śląsko-dąbrowskiego”.

KAŻDY HA MUSI RODZIC WIĘCEJ

Teza naszego referatu brzmi: „Konicznością życiową państwa jest jak najwyższe podniesienie wydajności produkcji rolnej. Każdy hektar ziemi musi rodzić więcej. Zagadnienie podniesienia produkcji wiąże się ściśle z wprowadzeniem ulepszeń i unowocześnieniem narzędzi rolnego, a to oznacza konieczność podniesienia oświaty rolnej, dostarczenia rolnikom maszyn i narzędzi rolniczych, żywej sily pociągowej i traktorów, zapewnienia dostatecznej ilości nawozów sztucznych i obornika, oraz dobrego materiału siewnego.

Celem jak najbardziej sprężystego i skoordynowanego działania

Handel przed świętami

Katowice. Zarząd Miejski w Katowicach podaje, że w czasie od 18 do 23 grudnia br. włączanie, dozwolony jest w dni powszednie handel w sklepach, za kładach i miejscach zawodowej sprzedaży do godz. 21. W niedzielę 21 bm. sklepy mogą być otwarte od godz. 13 do 18.

Młodzież szkolna wojsku

Wzruszający wieczór w Bytomiu

Bytom (Ma). W szkole powszechnej nr 17 w Bytomiu odbył się wieczór poświęcony Wojsku Polskiemu. Bogaty i urozmaicony program, którego wykonawcami była młodzież tej szkoły, a który treścią swą oddawał przeżycia i bohaterstwo Wojska Polskiego od chwili wybuchu wojny po dzień dzisiejszy, był żywo o-kłaskiwany przez liczne grono uczestników.

Najbardziej wzruszającą była chwila, wręczenia przez uczniów delegacji żołnierskiej 3-tomowej książki „Morcinka” „Wyrobany chodnik” z dedykacją: „Tym, który krwiał swą i bohaterstwem wyrabiał zachodnie granice Rzeczypospolitej na Odrze i Nysie — ofiarując wdzierając uczonej IV klasy Szkoły Powszechnej nr 17 w Bytomiu”.

Fundacja łóżek w Rabce

Katowice. — Komitet Budowy Sanatorium PCK dla dzieci w Rabce składa serdeczne podziękowanie Zarządowi Miejskiemu w Bedzinie za ufundowanie jednego łóżka na kwotę 250.000 zł.

Katowice. (Hum) Jakkolwiek już dekret PKWN z dnia 25. 10. 1944 r. przewidywał walkę ze spekulacją i kary do 10 lat więzienia i do 5 milionów złotych grzywny, spekulacja wśród zdeprawizowanego wojną kupiectwa kwitła bujnie, tuczając nadmiernie spekulantów i głodząc i tak już wynędzniałych świat pracy — rzetelnych budowniczych nowej Polski. Dekret PKWN działał przez zbyt szczupły aparat urzędniczy wydziałów karno-administracyjnych starostw i sądy.

Sprawa walki ze spekulacją posunęła się nieco naprzód z chwilą powołania do życia zarządzeniem z dnia 7. 12. 1945 r. Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym.

Dzień 10 lutego 1946 r. to data przystąpienia do pracy Delegatury Komisji Specjalnej w Katowicach. W pierwszym etapie pracy utworzono komisje cennikowe, ustalające łącznie z Wydz. Agrow. i Handlu Woj., przedstawicielami kupców i czynnikami społecznymi, ceny na artykuły pierwszej potrzeby (głównie żywność). Zorganizowano również, przy wciągnięciu do pracy

czynników społecznego, kontrolę nad przestrzeganiem cen. Akcja objęła początkowo tylko kilka największych miast województwa. Godnym podkreślenia jest fakt, że Delegatura Kom. Specj. w Katowicach pierwsza w Polsce wciągnęła do walki ze spekulacją zorganizowany świat robotniczy, wysyłając na miasto robotnicze grupy kontrolne. W dalszym ciągu, jeszcze przed ustawą z 2. 6. 1947 r., akcja na Śląsku stała się bardziej intensywna i objęła teren całego województwa.

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA

Ustawa z dnia 2. 6. 1947 r. zastąpiła dekret z roku 1944, wciągając do akcji masowo zorganizowane społeczeństwo, rozszerzając kompetencje delegatur Komisji Specjalnych, dając im prawo nakładania grzywny z mocą natychmiastową i nieodwołalną (uchylił wymiar może jedynie w drodze nadzoru Komisja Specjalna w Warszawie) i stawiania wniosków o karę obozu, przesyłanych z zasady do zatwierdzenia w Warszawie.

2 czerwca br. po zorganizowaniu Społecznych Komisji Kontroli Cen,

siewnego. Rolę tę spełniać mogą najlepiej administrowane przez Zarząd Państwowych Nieruchomości Ziemijskich majątki państwowe, które powinny jednocześnie prowadzić hodowlę najodpowiedniejszych ras bydła w celach rozplodowych.

ZRYW — JAK W PRZEMYSLE

Wojew. śląsko-dąbrowskie ze swoimi 180 tysiącami gospodarstw rolnych i półtora miliona hektarów ziemi, w tym ornej 713.000 ha, jest obecnie w produkcji rolnej deficytowe. W dwóch podstawowych produktach rolnych, pszenicy i życie, według stanu zasiewów i zbiorów z r. 1946-7 zabrakło nam 22.000 ton pszenicy i 218.000 ton żyta. W ziemniakach natomiast posiadamy nadwyżkę 48.000 ton.

Przeciętna produkcja pszenicy z 1 ha wynosiła przed wojną w Czechosłowacji 17,5 q, w Niemczech — 22 q, w Polsce — 11,2 q; ziemniaków 122, 158 i 113. Dziś cyfry te w Polsce są jeszcze mniejsze. W rolnictwie musi nastąpić zryw taki, jaki nastąpił w przemyśle. Polska powinna dążyć nie tylko do jak najwyższego zaspokojenia rynku wewnętrznego, ale i do zdobycia rynków zagranicznych.

Szewcy i cholewkarze

dla biednej diatwy Bytomia

Bytom (Ma). Podawaliśmy już krótko o obywatelskiej postawie mistrzów szewskich, którzy złożyli dla ubogiej diatwy Szkoły Powszechnej nr 5 w Bytomiu szereg cennych i praktycznych darów. W uzupełnieniu tej notatki donosimy, że w ślad za pierwszymi ofiarodawcami pospieszyli następni członkowie Cechu Szewców i Cholewkarzy, postanawiając ufundować po jednej parze butów na skórzanej podszewie dla tej samej szkoły do dnia 23 bm.

Są to następujący rzemieślnicy: Józef Bańka, Stefan Radowski, Józef Guzik, Jan Kozynacki, Władysław Czerwiński, Elg Kessler, Józef Ambroziak, Franciszek Czer

Komisji Notowań i Cennikowej, oraz po ustaleniu przez państwo cen maksymalnych, rozpoczął się bój generalny ze spekulacją. Pierwszym etapem była walka o ujawnienie cen. Kary grzywnien spały się tak długo, aż wreszcie kupiectwo zrozumiało, że musi podporządkować się temu nakazowi. Drugi etap — to masowe kontrole przestrzegania cen maksymalnych i marż zarobkowych.

Wynikiem tego jest obserwowane już obecnie zahamowanie szaleństwa spekulacji i stabilizacji, a nawet w wielu gałęziach handlu, jak np. w tekstyliach i obuwiu, obniżka cen.

WYŁANIANIE „REKINÓW”

W okresie od lutego 1946 do 18 grudnia 1947 r. wpłynęło do Delegatury Kom. Specj. w Katowicach 3.000 doniesień. Orzeczono grzywny w 900 sprawach na łączną sumę 54 milionów złotych. Wśród tego było wiele poważniejszych spraw, wymagających długich i żmudnych dochodzeń, jak np. sprawy J. Kapsusa i Aug. Plotrowskiego z Piekarska, którzy ukrywali towary tekstylne, Kupieckiego „Stowarzyszenia” Handlowego, prowadzącego oprócz spekulacji, także fałszywą księgowość i zatajającego dochody, którego członków ukarano obozem od 6 miesięcy do 2 lat i łączną grzywną 9 milionów zł, oraz odebraniem przedsiębiorstwa. W podobny sposób Katowice otrzymały lokale na trzy wielkie Powszechne Domy Towarowe.

W wyniku tej wielkiej batalii, Delegatura Kom. Specj. w Katowicach zlikwidowała spekulację w skali masowej. Obecnie, nie spuszczać oka z terenu, Delegatura zajmie się wyławianiem rekinów spekulacyjnych. Odbywać się będą badania dróg, którym krąży towary, fachowe badanie legalności transakcji i gruntowna rewizja prawidłowości rachunków. Oczekuje się ujawnienia szeregu poważnych, głęboko dotychczas ukrytych spraw.

Drugim wielkim działem pracy Delegatury Kom. Specj. jest sprawa nadużyć urzędniczych: 1) w spółdzielczości i handlu państwowym, 2) w różnych gałęziach upaństwowionego przemysłu, 3) w dziedzinie właściwego rozprawiania reglamentowanych towarów i 4) w dziedzinie skarbów-podatkowej.

NIEMAL 2000 SPRAW

Najczęstszą formą przestępstw w spółdzielczości i handlu państwowym są przywłaszczenia i pobieranie łapówek („prowizji”) jak np. sprawa Krawczyka i tów. ze Spółdzielni Spożywców w Sosnowcu, czy sprawa Zagrodzkiego ze „Spółtem” w handlu importowanymi ko-

sami. Wykryto szereg spraw w przemyśle, jak np. sprawa Hycy i Nyczy przy zaopatrywaniu przemysłu węglowego w części do maszyn górniczych; w przemyśle skórzanym „lewy” garbunek skupowanych przez kierowników fabryk na wolnym rynku skór i wspólne ich garbowanie środkami i surowcami państwowymi, co obniżało produkcję państwową — powódłował przy tej okazji do obozu nawet dyrektor Zjednoczenia Przemysłu Skórzanego; w przemyśle papierniczym posłano do obozu winnych przyimowania za łapówki droższych w cenie dostaw drewna celulozowego; w młynach posłano do obozu kilku kierowników za oszustwa przy rękomo wyższych procentowo przemianach, kiedy to przywłaszczono sobie nadwyżkę ziarna; w piekar-

Samopomoc Chłopska pracuje

dla dobra wsi polskiej

Bielsko. (pol) W Białej odbył się wczoraj zjazd Pow. Zw. Samop. Chł., z wyborem nowych władz związku. Prezesem wybrano Wawrzyńca Mąsiora (SL), wiceprezesem — Władysława Wilczka (PPR), skarbnikiem — Władysława Kosmatego (PPS), sekretarzem — Józefa Niemczyka.

Samop. Chłopska w Białej rozpadła się na trzy działy: rolny, organizacyjno-społeczny i spółdzielczy. Najważniejszym zadaniem Samopomocy Chłopskiej jest opieka nad rolnictwem i hodowlą bydła. W roku ub. wiele działano w tej dziedzinie. Zasiano na wiosnę wiele odmian zbóż, przeprowadzono różne doświadczenia z roślinami, przeprowadzono lustracje w zespołach konkursowych, przydzielono do trzech gospodarstw książki rachunkowości rolniczej Instytutu Naukowego w Putawach. Samop. Chł. rozprawiała nawozy sztuczne oraz udzielała kredytów na ich zakup. W akcji zwalczania myszy, oprócz właścicieli gospodarstw, brały udział szkoły rolnicze oraz kółka gromadzące Samop. Chł. Akcja ta przyczyniła się do zmniejszenia plagi myszy. W związku z pielęgnacją sadów Samop. Chł. rozprawiała środki, tepiące szkodniki drzew owocowych. Tepiono również stonkę ziemniaczaną, przy czym w akcji tej brały udział nawet dzieci wyższych klas szkoły powszechnej. W poszukiwaniu wółki zbożowej skontrolowano młyny i magazyny zboża i przeprowadzono ich dezynfekcję. Urządzono szereg pogadek na temat chorób i szkodników roślinnych oraz pokazy z tej dziedziny.

Samop. Chł. zagospodarowuje resztkowi wielkim nakładem pracy w trudnych warunkach. Resztkówkę „Malec” podzielono między Uniwersytet Ludowy i Spółdzielnię Sam. Chł. Samopomoc Chłopska rozprawiała w powiecie nasiona i rozsady jarzyn, drzewka owocowe, tudzież inne użyteczne drzewa i krzewy. Z zakresu hodowli zwierząt przeprowadzono licencje buhai, kurów, ogierów oraz rejestrację kłacz i innych zwierząt domowych. W powiecie pracuje 2 instruktorów

niach sprawa Biernata, skazanego na pół miliona grzywny i pół roku obozu za antysanitarne wypieki. Kopciuszewskiego skazanego na półtora miliona złotych grzywny i na 2 lata obozu za przywłaszczenie 15 ton maki przydziałowej; w sprawach podatkowych afera dzierżawców Hotelu „Monopol” w Katowicach i szereg innych.

Ogółem w dziale nadużyć urzędniczych rozpatrzone 1846 spraw, z tego ukarano obozem 120 osób, zaś szereg spraw przekazano prokuraturze. Osiągnięte rezultaty pracy zawdzięcza Del. Kom. Specj. ścisłej współpracy z Ochroną Skarbową, z Najwyższą Izłą Kontroli, z organami U. B. i M. O. i głównie z szerokimi rzeszami społecznie nastawionych warstw robotniczych Śląska.

weterynaryjnych, którzy przeprowadzili szczepienia ochronne przeciw pomorowi drobin. Czynne były zespoły hodowlne prosiąt. Sam. Chł. udzielała kredytów na zakupno materiału hodowlanego.

Sam. Chł. pracuje też wydawnictw społecznie. Obecnie przeprowadza się akcję choinkową dla najbardziej potrzebujących dzieci. Kursy kroju i szycia, higieny i gotowania cieszą się wielką popularnością. Bardzo pożyteczne okazało się utrzymywanie dziecięcych letnich, gdyż w czasie zimy odciążono przepracowane matki. Dzieci wybitnie uzdolnione Samopomoc wysyła na dalsze kształcenie.

Spółdzielnie gminne na terenie powiatu posiadają około 10.000 członków. Obecnie następuje dobrowolne łączenie się spółdzielni innych typów ze spółdzielniami Sam. Chłopskiej. Przeciętny obrót każdej spółdzielni wynosi od 6 do 14 mil. zł. Spółdzielnie dostarczają m. in. nawozów sztucznych, maszyn i narzędzi rolniczych. Nowy Zarząd zabrał się energicznie do pracy nad podniesieniem gospodarczym i kulturalnym wsi.

UŻYWAJCIE 5316
KAPCOL KREM
do czyszczenia kapców
„SOLIDA” Warszawa, Grójcka 58-58

Winy Marii Szaton

Katowice. Prokuratura Sądu Okręgowego w Katowicach ogłasza:

Maria Szaton ur. 17. 10. 1899 r. w Mysłowicach, strażniczka i sanitariuszka w obozie przejściowym w Mysłowicach, za czasów okupacyjnych znęcała się nad podległymi jej więźniarkami.

Obecnie znajduje się w więzieniu w Mysłowicach. Osoby, mające bliższe wiadomości o niej, winny zgłosić się u Prokuratora Sądu Okręgowego w Katowicach w celu złożenia zeznań do sprawy VII Ds 116/47.

Plaga dzików na Śląsku

O zrozumienie ze strony ludności

Gliwice (fn). Anormalny jeszcze stan zwierzołazostwa na Śląsku, specjalnie jeżeli chodzi o dziki, jest pozostałością gospodarki niemieckiej na tych ziemiach. Kiedy w r. 1945 przejęliśmy ziemie

śląskie, gospodarika leśna przedstawiała się opłakanie. Jeszcze w tym samym roku rozpoczęła akcja tępienia dzików, nawet przy pomocy oddziałów wojskowych, nie przyniosła całkowitego rozwiązania tej sprawy. Oblawy na dziki, przeprowadzane „na czarnej stopie” (bez śniegu), są z reguły skazane z góry na niepowodzenie.

Obecna pora śniegów natomiast nadaje się doskonale do urządzania polowań. Ważną rzeczą w tej sprawie jest również odpowiednia kulowa broń myśliwska, której do „niedawna nie posiadaliśmy zupełnie. Obecnie, dzięki staransom w tym kierunku, myśliwi otrzymują do polowań precyzyjną broń kulową. Zaznaczyć należy, że broń wojskowa nie nadaje się do tego celu, stwarzając jedynie niebezpieczeństwo dla życia.

Brak zrozumienia ze strony ludności wpływa również ujemnie na akcję tępienia dzików. Wjeżdżający, zapewne jeszcze nie poinformowani przez odpowiednie czynnik, nie wiedzą, że za udział w nagonkach otrzymują upolowaną zwierzynę. Akcja, na którą władze wojewódzkie kładą wielki nacisk w zrozumieniu interesów rolników, którym w razie wyrza-

żenia przez dziki szkód, Dyrekcja Lasów Państwowych musi wyplacać odszkodowania, winna również spotkać się ze zrozumieniem ze strony ludności, w jej interesie bowiem leży wytepienie dzików.

Nowość

Tadeusz Dotęga-Mostowicz

„PAMIĘTNIK PANI HANKI”

Ukazała się nieznana dotąd książka tego najpoczytniejszego pisarza nakładem

WYDAWNICTWA PRZEŁOM KRAKÓW, KARMELICKA 6
Do nabycia we wszystkich księgarniach.

CENA 600 ZŁOTYCH 5308

Nie wstydź się nalepki
wywieś ją w oknie.

Henryk Ciszek

Hurtownia Porcelany, Fajansu i Wyrobów Szklanych, Będzin
Modrzejowska 82, tel. 71-590, 71-591

poleca:

**PORCELANĘ, PORCELIT, FAJANS
GALANTERIE SZKLANĄ
SZKŁO OŚWIEŹNIOWE
KRYSTAŁ - LUSTRZANKĘ
OPAKOWANIE SZKLANE
WYROBY KAMIENNE
KIT SZKLARSKI - MINIOWY**

Oprócz tego szklanki z przykrywkami do musztardy. 4909

PRZYJMIEMY NATYCHMIAST:

1 technika papiernika
1 dyplomowanego inżyniera-ruchowca
1 dyplomowanego inżyniera-konstruktora
1 technika-energetyka
1 technika-warsztatowca
1 technika-mechanika
3 techników budowlanych konstruktorów
3 techników mechaników-konstruktorów
3 techników

Zgłoszenia z życiorysem do Mysłowskich Zakładów Papierniczych, Katowice, ul. Kijńskiego nr 16, III piętro, Wydz. Personalny. Warunki pracy i płacy do omówienia. 5295

Wolne posady

URZĘDNIK młodszy, piszący biegle na maszynie z praktyką biurową poszukiwany przez państwową fabrykę w Cieszynie. Zgłoszenia: skrytka pocztowa 16, Cieszyń. 7311d

KSIĘGOWO-bilansista tylko siła pierwszorzędna ze znajomością księgowości przebiegowej, z praktyką w przedsiębiorstwach budowlanych poszukiwany. Oferty z odpisami świadectw praktyki i wymagającym warunkami kierować prosimy do Dzienn. Zachodni Gliwice pod „2450“ dnio Gliwice pod „2450“ 8909g

GOSPODYNIE uczciwa do samodzielnego prowadzenia kuchni na trzy osoby na dobrych warunkach poszukuje. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „7550“ 8909g

INŻYNIER ruchu przyłączony do Zakładu Państwowego w Mirsku k. Wierca. Zdroju, pow. Lwówek Dolny Śląsk. Zgłoszenia oświadczenie lub pismo kierować pod wyżej podany adres. Do podania należy dołączyć życiorys. Mieszkaniem zapewnione. 7023d

POTRZEBNA starsza samotna gospośka-kucharka do samodzielnego prowadzenia domu. Oferty z referencjami i podaniem warunków kierować: Opole, Apteka Mariacka. 7848d

SPÓŁDZIELNIA Rolniczo-Handlowa z odp. udz. w Zablocu pow. Żywiec ul. Kolejowa Nr. 34 przyjmie natychmiast

1. **KIEROWNIKA SKŁEPU** odpowiedzialnego
2. **RUTYNOWANĄ SIŁĘ** na KASJERKE.
Warunki według umowy. 7848d

PRZYUCZONA pomoc inżynierska 6 kobiet, 1 młodego mężczyzny, zaraz przyjmujemy. Fa „Raz, dwa, trzy.“ Katowice, ul. Św. Jacka 4. 8958g

TECHNIKÓW - mechaników przyjmie Zakład Urządzeń Górniczych „Walbo“ Katowice, 3 Maja 33. (PAP) 7882d

KIEROWNICTWO DOMU MATKI I DZIECKA MYSŁOWIE SŁUPNA poszukuje dyplomowanej instruktorki kroju i szycia. Warunki b. dobre, mieszkanie i utrzymanie. Mysłowice-Słupna, Żeromskiego 7, tel. 223-47. 8958g

2-CH ślusarzy maszynowych z długoletnią praktyką i jednego wykwalifikowanego stolarza poszukujemy. Mieszkanie do dyspozycji. Warunki płacy jak w przedsiębiorstwach państwowych. Pilne zgłoszenia kierować pod: Kamieniołom Bazaltu pod Zarządem Państwowym w Gracach pow. Niemodlin, Opolskie. 8909g

NAUCZYCIELA geografii z przyrodą oraz zajęć ortograficznych, gimnastyki poszukuje Państwowe Gimnazjum Ogólnokształcące w Siewierzu k. Zawiercia. Mieszkanie zapewnione dołączyć do poborów 150%. 8973g

DOCHODZĄCA przyjmie. Zgłoszenia Bytom, Moniuszki 18, II p. 8935g

POWAŻNE Zjednoczenie w Katowicach poszukuje od zaraz księgowych-bilansistów na stanowiska kierownicze w księgowości finansowej, materiałowej i kosztów własnych, kilku księgowych, oraz głównego magazyniera. Oferty prosimy kierować do Polskiej Agencji Prasowej pod nr. „41“. (PAP) 7865d

EKSPEDIENTKI do sprzedaży wędlin i wyrobów mięsnych od zaraz potrzebne. Reflektuj się tylko na silny wykwalifikowane z długoletnią praktyką. Zgłoszenia: St. Kosmowski i Ska, ul. 3 Maja 14. 8979g

PRZYJMUJE od 1. I. 48 r. sekretarkę do przedsiębiorstwa budowlanego ze znajomością buchalterii i maszynopisania. Zgłoszenia z życiorysem do Dziennika Zachodniego Katowice pod „Sekretarka“. 8994g

KIEROWNIKA mniejszego zakładu gastronomicznego, centrum Katowice, tylko pierwszorzędny fachowiec z referencjami poszukujemy. Oferty „Czytelnik“ Katowice „7668“ 8977g

Posad poszukują

BUCHALTER - bilansista rutynowany z długoletnią pracą w przemyśle i handlu, pierwszorzędne kwalifikacje i referencje, lat 55, poszukuje zajęcia na Śląsku. Oferty „Czytelnik“ Katowice pod „7848“. 8981g

KUPIEC z dłuższą praktyką w firmach prowadzących artykuły techniczne i narzędzia, metalowe, łożyska kulowe, poszukuje stanowiska kierownika działu zaopatrzenia w większym przedsiębiorstwie przemysłowym. Oferty: Dziennik Zachodni Katowice pod „Metalowiec“. 7856d

KSIĘGOWOŚĆ w godzinach wieczornych poprowadzić. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „7380“. 8987g

REPATRIANTKA, wdowa, wiek średni uczciwa, zajęta się samodzielną gospodarką 1-2 osób. Mieszkanie obojętne. Zgłoszenia Dziennik Zachodni Bytom pod „828“. 8997g

SIŁA fachowa znająca wszelkie prace biurowe pisząca biegle na maszynie przyjmie pracę od 1 stycznia. Oferty proszę kierować „Dziennik Zachodni“ Katowice pod „7684“. 8907g

Kupno

PŁACINY NAJWYŻSZE CENY. Kupujemy: arytmometr - maszynę do liczenia, pisanie. Jan Jaworski Warszawa, Chmielna 26. 7860d

LAK czerwony oraz w innych kolorach do lakowania butelek zakupimy. Oferty wraz z próbkami przesyłać: Państwowe Zjednoczenie Przemysłu Fermentacyjnego Zabrze, ul. Sienkiewicza 28. (PAP) 7824d

ZNIŻONE CENY!

Gęsi bite, tuczone
towar eksportowy
Podroby gęsi po 120,-zł za kilo
hurtem
„SPOŁEM“ Hajduki, Piekarska 1-3

WYPRAWIAM

surowe skóry futerkowe wszelkiego rodzaju

KUPIJĘ

surowe skóry: tchórze, lisy, kuny, piżmaki i króliki

T. Sepetowski, Katowice, 1 Maja 82
(dawniej Krakowska) Telefon 334-11
5306

Przedsiębiorstwo Samochodowe

M. Studencki
Katowice, Stawowa 5
Tel. 348-70, 348-72
Kursy Kierowców Samochodowych
Skład części zamienianych i akcesoriów samochodowych. 5038

„Definitiv“
Księgowość przebitkowa
Katowice, ul. Mielęckiego 3
telefon 388-96
W dniu 24. XII. br. firma nieczynna

Ograniczenie ruchu tramwajowego podczas świąt Bożego Narodzenia

DNIA 24 GRUDNIA 1947 R.

Do godziny 18 normalny ruch, począwszy od godz. 18 do godziny 20 zjeżdżają pociągi do poszczególnych wozowni.

DNIA 25 GRUDNIA 1947 R.

Pociąg wyjeżdżający z wozowni począwszy od godziny 8. Ruch normalny zaczyna się od godziny 10.

Szczegółowe rozkłady jazdy wywieszone są we wszystkich wozach tramwajowych.

Koleje Elektryczne
Zagłębia Śląsko-Dąbrowskiego w Katowicach
(PAP) 5311

Wytworne materiały damskie

poleca

KOLEKTURA SZTYBEL I RAT
KATOWICE, UL. DWORCOWA Nr 7
5305

CHORZOWSKIE ZJEDNOCZENIE PRZEM. WĘGLOWEGO

poszukuje do działu budowlanego:

1 inżyniera obeznanego z projektowaniem budowlą przemysłową
3 techników budowlanych o pełnych kwalifikacjach.

Zgłoszenia prosimy kierować do Bjura Personalnego Dyrekcji Chorzowskiego Zjednoczenia P. W. Chorzów Rynek 12, tel. 409-01. (PAP) 5312

KRAWAT
Rokoko
GWARANCJA KROJU I WYKONANIA

SPEDZAJ HURTOWA: BOKOR, POZNAN, OROGOWA 4 - TELEFON 25-27

5017

FABRYKA KABLI I WALCOWNIA MIEDZI „OZARÓW“ k. Warszawy — zaangażuje:

Szefa buchalterii i finansów
Inż. mechanika (główny mechanik)
Inż. elektryka (kier. produkcji)

Zgłoszenia przyjmuje Wydział Personalny. (PAP) 5288

Na gwiazdkę

estetyczny podarunek niezawodny, metalowy

OLÓWEK przyciskowy „SYSTEM BOX“ 400 zł za sztukę

WYSŁYKA ZA ZALICZENIEM KUPCOM WYSOKI RABAT

Zadać wszędzie — albo

STEFAN OLSZEWSKI
CZĘSTOCHOWA, ULICA STASZYCA NR 6

Przyjmujemy rejonowych przedstawicieli (PAP) 5310

RADIO
Nowoczesne Superheterodyny — największy wybór — Lampy — Elektroniki Cennik ustalony

„RADIOFON“
KATOWICE, 3 Maja 23 w podwórzu. 5% zniżka dla Zw. Zaw. (4980)

Kapelusze
kapeliny, stożki hurtowa sprzedaż
J. NUTKIEWICZ i SKA
Łódź, Piotrkowska 18 w podwórzu
Na miesiąc grudzień zniżka 30% na materiały wełniane. 4997

Radiotechnik
naprawia wszelkie aparaty. Poleca: lampy radiowe wszelkich typów elektroniki, opory, kondensatory, podzespoły. Katowice, Mikołowska 17, tel. 335-82. (5239)

Różne
WULKANIZACJE opon i detek samochodowych i rowerowych. Śniadogowy, kaloszy oraz wszelkiego rodzaju uszczelki według dostarczonych rysunków wykonuje solidnie, szybko i tanio **WYTWÓRNIA I PRACOWNIA ARTYKUŁÓW GUMOWYCH** ZABRZE, UL. WOLNOŚCI 308 TEL. 37-82. 6988g

NAPRAWA narzędzi lekarskich — niklowanie — chromowanie. Mieczysław Szubrowski, Bytom, Moniuszki 7. 7577d

PRACOWNIA FUTER Antoni Sokolowski, Katowice, Rynek 1 lub Mickiewicza 2 przyjmujemy wszelkie roboty z zakresu kuśnierstwa, wykonuje solidnie, szybko. Ceny przystępne. Faszyński najnowsze. 7487d

RADIO ODBIORNIKI
w dużym wyborze od popularnych do luksusowych po cenach najniższych poleca

RADIO-FALA
KATOWICE
Kościuszką 1a, telefon 355-08
naprzeciw „Rialto“
Członkiem Zw. Zaw. dowych firma udziela 5% rabatu. 4962

Pokoje

POSZUKUJE SIĘ WIEKSZEJ ILOŚCI POKOI DLA UCZĄCYCH SIĘ. Warunki do omówienia. Pokoje w uprząszonej szklarni w Gliwicach pod nr. tel. 37-32 w godz. 8 — 16. 8903g

PAPUZKI piękne kolory, kanarki harcerskie w dzień i przy świetle świecące, na gwiazdkę poleca, zakład zoologiczny „Zoo“ Gliwice, Bytomska 7 (Rynek). 8995g

PIŁA taśmowa (średnica 45 cm) pięciokątna (łaubsega) - frezarka - wiertarka, wszystko w jednej maszynie, sprzedam. Wiawin Zabrze, Jagiellońska 1, ołczyńska. 8902g

URZĄDZENIE sklepowe tanio do sprzedania. Katowice, Pocztowa 9. Sklep. 8974g

PRZEKŁADKI drzewne do akumulatorów produkujące Walczakowski, Wrocław, Polanowicka 4. 7660d

SKLEP chętnie w podwórzu centrum Katowice, poszukiwany. Oferty „Czytelnik“ Katowice, 3 Maja 12. „Zwróć koszt“. 8980g

LOKAL na wytwórnię 100 — 200 m² Katowice poszukiwany. Oferty Czytelnik Katowice 3 Maja 12 pod „Cukiernik“. 8978g

LOKAL przemysłowy na ul. Warszawskiej 5 x 5 m z poddaszem za zwrotem kosztu remontu, instalacji i światła odstąpię. Oferty „Czytelnik“ Katowice, pod „7670“. 8973g

POSIADAM lokale z garażem nadające się na lokal przemysłowy lub wytwórnię. Oczekuję propozycji. „Czytelnik“ Gliwice pod „777“. 8908g

UNIEWAŻNIAM zgubioną książkę Kasy Chorych, Bł. da Władysława, Sosnowiec, Naftowa 11. 8959g

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobisty wydany przez Zarząd Miasta Sosnowca na nazwisko Krasnodębskiego Edwarda i inne dokumenty. Sosnowiec, Głowackiego 12. 8939g

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód tożsamości nr 367904 wydany przez DOKP. Katowice na nazwisko Zyta Kubicka. 8943g

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty: dowód osobisty, kartę rejestracyjną K. U. Walbrzych na nazwisko Skwarek Aleksander, zamieszkał Miroszów, Mieczkiewicza 5c. 7631d

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie RCU. Wydane w Grudniadzu i oddane zameldowania w Wydziale w Łisewie na nazwisko Rumiński Franciszek, Sobiechowski 7. 7833d

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty: dowód osobisty, kartę pracy wystawioną w r. 1942 w T. Z. W. Gen. Guberni, dowód zamieszkał w Mysłowicach z zaświadczeniem z fotografii, wydane przez Zarząd Okręgowy P. N. Z. we Wrocławiu na nazwisko Hucno Elzbieta, Mysłowice, Wyspiańskiego 7. 7834d

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę i charakterystykę wojskową na nazwisko Bieńk Bronisław, Łękawica, pow. Żywiec. 7836d

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie obywat. polskiego nr 476 na nazwisko Bul Jan, Opole, Półwieś, 7834d

POLEWCZUK Paweł poszukuje ojca Aleksandra, matkę Anastazję, braci: Andrzeja, Bazyla i Aleksandra, siostrę Paraskę. Łaskawe wiadomości proszę kierować za b. dobrym wynagrodzeniem: Jugowice, Nr. 4. 7875d

LIPSZYC NATAN ur. 1395 w Radomsku poszukiwany przez siostrę i rodzinę. Wia. domość: Dr. Albert B. Dzielonów, D. Sl., ul. Batalionów Chłopskich 3. 7843d

MIESZKANIE 2-5 pokoi kuchnia z wygodami za zwrotem kosztów remontu poszukuję od zaraz. Zgłoszenia Bytom, Moniuszki 14, m. 5. 8993g

3 pokoje komfort centrum Zabrze, zamienię na 2 pokoje komfort Katowice, zwrot kosztów remontu. Oferty „Dziennik Zachodni“ Katowice pod „7553“. 8907g

TECZKI, teczki portfele zawsze na składzie. Pracownia teczek, Będzin, Kościuszką 14, Janas. 8985g

SPRZEDAM kanarki harcerskie pięknie śpiewające, Wałbrzych, Czerwonej Armii 24, m. 7. 7853d

SPRZEDAM kanarki harcerskie pięknie śpiewające, Wałbrzych, Czerwonej Armii 24, m. 7. 7853d

FOTO Leonard Siemaszko i Syn, Katowice, Mickiewicza 1, tel. 316-84, kupuje i poleca aparaty epidiaskopowe, projektor kinowy, kamery alfanowe, obiektywy. Również wykonuje portrety z fotografii kolorowe i artystyczne oraz pracownia robót amatorskich i fotokopie dokumentów. Porady fachowe bezpłatnie. 7693d

PIANINO pierwszorzędne sprzedam. Katowice, Kuźelska 9 m. 6. 8908g

PALNIKI do spawania dostarcza ze składu Inż. A. Szklarzewicz i Ska, Katowice, ul. Krakowska 1, tel. 316-89. 8894g

WYTWÓRNIA BIELIZNY Roman Jaźwiński poleca: konfekcje damskie jedwabną i ciepłą, Łódź, Narutowicza 93a — 9. Telefon 149-10. 7073d

PAPIER, artykuły szkolne, biurowe **TADEUSZ BOSKOWSKI** Kraków, ul. Bożego Ciała 12, tel. 668-52. Duży wybór, niskie ceny. 7673d

TAPCZANY, fotele, materace, leżanki poleca Tapicer. Katowice, Stanisława 5. 7593d

DWA elektromotory 0 KM 220/380 V, 1440 obr./min, okazjonalnie sprzedam, Jacek Mieczysław, Gliwice, ul. Częstochowska 6/3. 9006g

PANTOFLE i boty domowe, damskie, męskie, kapce, drewniane, artystyczne. Wytwórnia „Stomilub“ Warszawa, P. m. Plater 25. 7823d

FOTOAPARATY, Epidiaskop, Niveltory — Teodolity, cyrkle, sztopery, wagły dla niemowląt poleca Jan Pujdak — Ska, Łódź, Piotrkowska 83. (PAP) 7534d

WANILIN STALE KUPUJEMY. Strójwary, Kraków, Kapucyńska 3. 7573d

RADIOAPARATY, lampy kupuje Kukulski, Katowice, 3 Maja 20. 7525d

SZAFY używane, łożko żelazne kupię. Katowice, tel. 3-14-32. 9015g

MASZYNY do liczenia — arytmometr, kupi natychmiast firmę budowlaną. Zgłoszenia: Olszewski i Pomiracy, Katowice, ul. Łompy 2, m. 10 tel. 338-58. 8987g

4 fotele klubowe jednokolorowe lub parami kryte skórą lub dermatolem zakupimy. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „Z. E.“. 9012g

KUPIMY dla Spółdzielni samochodów osobowych matolitrzowy w dobrym stanie. Zgłoszenia Katowice, tel. 310-40 między 8 — 9 rano. 8995g

KUPIE DOBRZE ZAPŁACĘ dzurkarki, anderyki „overlock“ trykotarki szpułki i maszyny do szycia. Oferty „Czytelnik“ Katowice pod „Dobra cena“ 8989g

LAMPY kwarcowe dla celów kosmetycznych okazjonalnie kupię. Oferty „Czytelnik“ Sosnowiec, „7614“. 8983g

SAMOCZÓD po katastrofie lub przed remontem kupię. Najchętniej Opel Olympia. Kadet. Telefon 414-57, od 14-16. 9014g

SPÓŁDZIELNIA „Górniki“ Prac. Kop. w Brzeszczach zakupi w dobrym stanie samochód ciężarowy 2,5 do 3 ton z przyczepką. Zgłoszenia kierować bezpośrednio do Zarządu Spółdzielni. 7850d

MASZYNY do pisania i liczenia kupi zaraz Zjednoczenie Blur Projektowo-Montażowych dla Górnictwa, Katowice, ul. Zamkowa 3. (PAP) 7864d

Sprzedaż

Do liczenia maszynę marki Astra sprzedam. Telefon 310-86, od 9 — 13. 9017g

LOKOMOTYWKĄ benzynową waskotorową 600 m/m. 45 KM na oryginalnym wózku transportowym do sprzedania. Wia. domość: Śląskie Składy Żelaza, Gliwice, Towarowa 20, tel. 28-32. 8902g

PIANINO pierwszorzędne sprzedam. Katowice, Kuźelska 9 m. 6. 8908g

PALNIKI do spawania dostarcza ze składu Inż. A. Szklarzewicz i Ska, Katowice, ul. Krakowska 1, tel. 316-89. 8894g

WYTWÓRNIA BIELIZNY Roman Jaźwiński poleca: konfekcje damskie jedwabną i ciepłą, Łódź, Narutowicza 93a — 9. Telefon 149-10. 7073d

PAPIER, artykuły szkolne, biurowe **TADEUSZ BOSKOWSKI** Kraków, ul. Bożego Ciała 12, tel. 668-52. Duży wybór, niskie ceny. 7673d

TAPCZANY, fotele, materace, leżanki poleca Tapicer. Katowice, Stanisława 5. 7593d

DWA elektromotory 0 KM 220/380 V, 1440 obr./min, okazjonalnie sprzedam, Jacek Mieczysław, Gliwice, ul. Częstochowska 6/3. 9006g

PANTOFLE i boty domowe, damskie, męskie, kapce, drewniane, artystyczne. Wytwórnia „Stomilub“ Warszawa, P. m. Plater 25. 7823d

FOTOAPARATY, Epidiaskop, Niveltory — Teodolity, cyrkle, sztopery, wagły dla niemowląt poleca Jan Pujdak — Ska, Łódź, Piotrkowska 83. (PAP) 7534d

WANILIN STALE KUPUJEMY. Strójwary, Kraków, Kapucyńska 3. 7573d

RADIOAPARATY, lampy kupuje Kukulski, Katowice, 3 Maja 20. 7525d

SZAFY używane, łożko żelazne kupię. Katowice, tel. 3-14-32. 9015g

MASZYNY do liczenia — arytmometr, kupi natychmiast firmę budowlaną. Zgłoszenia: Olszewski i Pomiracy, Katowice, ul. Łompy 2, m. 10 tel. 338-58. 8987g

4 fotele klubowe jednokolorowe lub parami kryte skórą lub dermatolem zakupimy. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „Z. E.“. 9012g

KUP

Sluchamy radio!

Niedziela 21 grudnia

6.55 sygnał i zapowiedź stacji 7.00 sygnał czasu i „Kiedy ranne wstają zorze”, 7.05 muzyka, 8.00 dziennik, 8.20 program dnia 8.30 muzyka, 8.50 pogadanka Zw. Rodzin Radiowych, 9.00 nabożeństwo, 10.00 audycja regionu, 11.00 zapowiedź programu, 11.05 koncert życzeń, 11.30 koncert reklamowy, 11.47 pogadanka W. R. N., 12.03 poranek symfoniczny, 13.30 „Wspomnienie o Gabrielu Narutowiczu” 15.40 „Niedziela na wsi” 14.25 chwila Biura Studiów, 14.50 „Tajemnica Hermesa”, 14.50 słuchowisko, 15.23 „Pożar wrogim ruiną”, 15.45 felieton literacki, 15.55 koncert, 16.25 „Kobiety w Niemczech powojennych — strefa radziecka” 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie” 18.15 aktualności dźwiękowe, 18.35 „O niemieckim zonie i o głuchym mezu”, 19.00 muzyka 19.05 „Nowe książki”, 19.20 „Trybuna słaska”, 19.55 zapowiedź programu, 19.59 sygnał czasu, 20.00 dziennik, 20.50 wiadomości sportowe, 21.00 Audycja poświęcona Związkom Radzieckim, 21.30 „Na muzycznej fałsi”, 22.00 koncert orkiestry tanecznej, 22.50 wiadomości sportowe, 23.00 dziennik 23.10 program na dzień następny, 23.20 muzyka taneczna, 23.55 wiadomości, 24.00 zakończenie programu.

Akcja interwencyjna „Społem”

w okresie przedświątecznym

Tegoroczna zimowa akcja interwencyjna wydziału jaja-czarsko-mleczarskiego „Społem” rozpoczęła w dniu 17 listopada br. trwać będzie do 15 stycznia 1948 r. Akcja ta, poza zaopatrzeniem ludności w jaja w okresie najmniejszej podaży nabiła na rynku wewnętrznym, ma również na celu zahamowanie zimowej wyżłoty cen.

W chwili obecnej zimowa akcja jaja-czarska w związku z olbrzymim popytem świątecznym posiada największe nasilenie. — Od dnia jej rozpoczęcia do 17 bm. rozprowadzono ogółem na rynek Warszawy i jej okolicy podmiejskie około 2 miliony sztuk. Przeciętna dzienna podaż jaja w początkowym okresie akcji wahała się w granicach 100 tysięcy sztuk, a ostatnio wzrosła nawet do 300 tysięcy sztuk.

Do świąt planowane jest rozprowadzenie do użytku konsumentów jeszcze około 700 tysięcy sztuk jaj.

Aczkolwiek zapasy jaj posiadane przez „Społem” nie mogą całkowicie zasyć rynku, to jednak ilość 36 milionów sztuk zgromadzonych w chłodniach i bazach pozwala na zupełne zaspokojenie bieżących potrzeb i przyczynia się wybitnie do regulacji cen nabiła.

W chwili obecnej właśnie na skutek przeprowadzanej akcji, cena jaj świeżych w sprzedaży prywatnej nie przekracza 23 zł.

Jaja konserwowane rozprowadzane przez spółdzielnie kosztują 18 zł, pod względem wartości odżywczej nieczym się nie różnią od jaj świeżych. Wydział jaja-czarsko-mleczarski „Społem” przeprowadza dystrybucję jaj poprzez placówki handlu spółdzielczego i pa-

ństwowe według ich zapotrzebo-

wań. Wśród odbiorców hurtowych wyodrębnia się kilka typów: spółdzielnie otwarte, których zapotrzebowania stanowią 51 % ogólnej ilości zapotrzebowania, spółdzielnie zamknięte (32 %), sanatoria i szpitale (4 %) oraz sklepy

państwowe, miejskie i prywatne punkty sprzedaży detalicznej (4 %). Przy tym poważną pozycję stanowi dział Opieki nad Matką i Dzieckiem Zarządu Miejskiego, który zapotrzebował duże stosunkowo ilości jaj dla dzieci. W ramach ogólnego zapotrzebowania ilość ta stanowi 9 %.

Większe statki!

Wzrost obrotów portu w Szczecinie

Szczecin. Zestawienie ruchu statków w porcie Szczecińskim za miesiąc listopad wykazuje dalszy wzrost tonażu. W listopadzie na wejście i wyjście było 236 statków o łącznej pojemności 116.680 NRT. Stanowi to w stosunku do miesiąca października, mimo pewnego zmniejszenia ilości statków

znaczny wzrost tonażu, który w październiku wynosił tylko 98.639 NRT.

Również wzrosła ilość reprezentowanych bander, a mianowicie do 9 państw (w październiku — 7): zanotowano bandery: polską, szwedzką, duńską, fińską, norweską, holenderską, peruwiańską, południowo-afrykańską i angielską.

Wzrósł ponadto morski obrót towarowy portu szczecińskiego, osiągając w listopadzie ponad 131.000 ton ładunków w stosunku do 103.000 ton w październiku. Na wzrost obrotu składało się zarówno wzmocnienie eksportu, jak i importu. Głównymi pozycjami eksportu w listopadzie były: węgiel, koks, oraz chemikalia. W imporcie zanotowano rudę żelazną i śledzie solone.

Poza tym w ruchu tranzytowym dla potrzeb zaplecza nastąpił bardzo poważny wzrost importu rudy.

W listopadzie nasz najmłodszy port handlowy na Bałtyku wykazał w morskich obrotach towarowych ponad 31.000 ton w eksporcie.

Na wejściu i wyjściu było 68 statków o łącznej pojemności ponad 27,5 tysięcy NRT, które reprezentowały bandery 5 państw: szwedzką, duńską, fińską, norweską, holenderską.

Na Dom RTPD

KATOWICE. Komitet Budowy Domu Dziecka RTPD w Katowicach zwraca się do całego społeczeństwa z następującym apelem:

Staraniem Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Katowicach ma powstać Dom Dziecka. Długo ten będzie wyposażony w najnowsze zdobycze kulturalne.

Komitet Budowy, prowadząc na ten cel akcję zbiorową, zwraca się o składanie darów pieniężnych zamiast kwiatów i życzeń świątecznych oraz noworocznych. Zebrane kwoty należy przekazywać na konto PKO III nr. 6404 w Katowicach, Fundusz Budowy Domu Dziecka RTPD.

Wydział Powiatowy. Zarząd Gminne Kluczborek 53.000, Społeczeństwo Miasta Kluczborek 44.000, Zarząd Miejski i Zakłady Opole 65.000, Wydział Powiatowy Opole 50.000, Wydział Powiatowy i Społeczeństwo Gliwice 110.000, Społeczeństwo powiatu bielskiego 203.906, Zarząd Miejski Zabrze 50.000, społeczeństwo Zabrze 108.000, Zarząd Miejski Bielsko 50.000, Wydział Powiatu powiat Nysa 200.000, Zarząd miasta Bielska 50.000, Wydział Powiatowy i Gminy pow. Olesna 160.000, Społeczeństwo pow. kozielskiego 74.000, Centralny Zarząd Przemysłu Cukrowniczego Odmuchów 5.000, Wydział Powiatowy i Społeczeństwo Grodków 50.000, Stow. Kupców Polskich Bielsko 20.000, Wydział Powiatowy Bielsko 50.000, Wydział Powiatowy Pszczyna 100.000, Wydział Powiatowy Cieszyń 50.000, Wydział Powiatowy Tarn. Góry 50.000, Wydział Powiatowy i pracownicy admin. powiatu prudnickiego 100.000, Wydział Powiatowy, Zarząd Gminne Niemodlin 100.000 zł.

Choinki w Gliwicach

Gliwice (fn). W Gliwicach pojawiły się pierwsze choinki, których rozsprzedaż zajęł się Związek Oświatników Wojskowych. Pierwszy transport w ilości 4.000 sztuk już nadadził. Obecnie sprzedaje się je na ulicy Zwycięstwa koło mostu na Kłodnicy. Cena drzewka waha się pomiędzy 100 i 200 zł.

Najciekawsza lektura świąteczna będzie tygodnik

„Sport i Wczasy”

który przynosi najciekawsze reportaże i artykuły czołowych publicystów sportowych Polski oraz zdjęcia najlepszych sportowców świata. W numerze znajdziecie również najświeższe wiadomości z wszystkich krajów Europy.

SPORT

Drobniarzy

* Mistrz Europy wagi ciężkiej w boksie Anglik Woodcock walczyć będzie 24 marca w Londynie z mistrzem południowej Afryki — Johny Ralph o tytuł mistrza Imperium Brytyjskiego.

* Zwycięzca turnieju wagi ciężkiej w Brukseli Austriak Józef Wejdinger spotka się w dniu 26 stycznia w Londynie z mistrzem Szkocji Ken Shaw.

* Znany bokser niemiecki w wadze ciężkiej (zwycięzca ostatniej olimpiady) Herbert Runge ma wystąpić w najbliższym czasie przeciw niemieckiemu mistrzowi Ten Hoffowi oraz przeciw Maxowi Schmeltingowi.

* Ogłoszona tu lista najlepszych tenisistów Związku Radzieckiego podaje następujące nazwiska: 1) E. Negrebetzki (Dynamo Leningrad), 2) N. Oserow (Sparta — Moskwa). Wśród kobiet pierwsze miejsce zajmuje Olga Kalnikowa (Dynamo — Moskwa) i drugie — A. Gorina (CDKA — Moskwa).

Protest Grochowa

Gdzie wygrywa się mecze

Warszawa. W dniu wczorajszym odbyła się w PUWF-e konferencja w sprawie weryfikacji meczu bokserskiego Warła — Grochów. W konferencji udział wzięli: dyrektor PUWF — inż. Kuchar, przedstawiciel Zarządu PZB z prezesem Bielewiczem na czele, członkowie Zarządu WOZE i Grochowa.

W czasie konferencji prez. Bielewicz oświadczył, że mecz Warła — Grochów został weryfikowany 8:0 przez Komisję Sportową PZB, a nie przez Zarząd Polskiego Związku Bokserskiego. —

* Reprezentacja olimpijska w Paragwaju nie przybędzie do Londynu, natomiast ukaże się tam egzotyczna drużyna Afganistanu. Wobec tego w Londynie będą walczyć 52 kraje.

* Znana piłkarska drużyna wiedeńskiej Venny została pokonana przez „Olympique” 7:2 (2:1). Wiedzińcy nie stanowili groźnego przeciwnika dla doskonale dysponowanej drużyny niemieckiej, w której specjalne wyróżnił się Polak Tempowski i Vandoren.

Bramki zdobyli Tempowski — 1, Vandoren — 4 i Baratte — 2. Dla Austriaków Wabel — 2.

Europa — USA

w hokeju

P r a g a. Międzynarodowy Związek Hokeja Lodowego opracowuje obecnie projekt spotkania hokejowego Ameryka — Europa.

Sensacyjny ten mecz ma dojść do skutku już po zakończeniu zimowych igrzysk olimpijskich w St. Moritz, prawdopodobnie w dniu 17 lutego.

Reprezentacja Europy będzie złożona z zawodników szwajcarskich, szwedzkich i czesko-

wackich. Obrona ma być złożona z hokeistów szwedzkich, w pierwszym ataku grać będą hokeiści CSR, w drugim ataku wystąpią zawodnicy Szwajcarii.

St. Moritz. W St. Moritz już ukazały się pierwsze zwiastuny zbliżających się igrzysk olimpijskich.

Pierwszymi zawodnikami, którzy już znajdują się w tej miejscowości są Argentyńcy. Od-

nośnie mistrzostw hokejowych zostały już ustalone pewne wytyczne w programie turnieju. Zgłoszonych jest 11 drużyn hokejowych (Kanady, Ameryki, Anglii, Francji Szwajcarii, Austrii, Węgier, CSR, Polski, Szwecji i Włoch).

Przed turniejem wszystkie drużyny zostaną podzielone na trzy grupy. Rozstawione zostaną te państwa, które zajęły trzy pierwsze miejsca na ostatnich mistrzostwach świata w Pradze, a więc CSR — Szwecja — Austria. W pierwszych dwóch grupach będą po cztery drużyny, a w trzeciej grupie będą trzy drużyny.

Losowanie wykluczy udział Kanady i USA w jednej grupie. Osiem drużyn, które się zakwalifikują do dalszych rozgrywek, będzie rozdzielonych na dwie grupy, po cztery w każdej. Dwa pierwsze zespoły z każdej grupy wejdą do finału i grać będą każdy z każdym.

Brno — Sztokholm 5:5

Brno. W Brnie, na miejscowym sztucznym lodowisku został rozegrany mecz hokeja lodowego, między reprezentacją Brna i Sztokholmem, którego barw broniła drużyna „Goeta”. Spotkanie zakończyło się wynikiem remisowym 5:5.

Z sali koncertowej w Katowicach

Wielki koncert Chórów Śląskich

Szczytowym osiągnięciem dla każdego chóru indywidualnie i dla ruchu śpiewaczego w całości jest doprowadzenie techniki i kultury śpiewającej zespołów do takiej wyżyny, aby możliwe było wykonywanie wielkich dzieł chóralnych, jak oratoria i kantaty, z udziałem orkiestr symfonicznych i solistów.

Związek Śl. Kół Śpiewaczych, wielka i zasłużona dla polskiej Słaski i szerzenia kultury muzycznej wśród najszerszych mas ludu pracującego, organizacja, w latach przedwojennych (jak tego dowodzi artykuł J. Fojcika, laureata tegorocznej nagrody artystycznej Woj. Rady Kultury, druk w nr. 11 mies. „Śpiewak”) wkroczył już na drogę, wiedząc o tych szczytach i to na szerokim odcinku.

Wspomniany artykuł wylicza szereg najpoważniejszych dzieł z literatury oratoryjnej polskiej i za-

granicznej, wykonywanych przez chóry, rozmieszczone na terenie całego Śląska. Działalność ta przed wojną napotykała zawsze na jedną, poważną przeszkodę: brak orkiestry symfonicznej.

Dziś, kiedy Śląsk posiada własną Filharmonię, zagadnienie to jest już rozwiązane. Przykładem zgodnej współpracy, był wielki koncert chórów śląskich, urządzony w dniu 14 bm. w sali Filharmonii, w którym m. in. wykonano z udziałem orkiestry filharmonicznej szereg takich dzieł jak: „Piramidy” Stoińskiego, „Suite Śląską” A. Łukowca, Prolog ze „Strasznego dworu” Moniuszki i większe utwory Lachmana, Szopena i Szwietni.

Tradycyjnie już jesienne koncerty chórów okręgu katowickiego Zw. Śl. Kół Śpiew. są dla chórów przełomem ich sił, a dla społeczeństwa pokazem dorobku rocznej pracy.

Udział w koncercie niedzielnym wzięło 12 chórów i 12 dyrygentów, przy czym na podkreślenie, z punktu widzenia społecznego zastuge, że zgodna współpraca i atmosfera zbratania, że przytoczę dla przykładu fakt wspólnego przygotowywania utworów i występu takich zespołów, jak czysto górniczego chóru kopalni „Siemianowice”, skła dającego się wyłącznie z robotnikami „dolowych” z katowickim chórem „Echo”, składającym się znowu wyłącznie z inteligencji pracującej — sędziów, adwokatów, wyższych urzędników.

Za wyjątkiem chóru męskiego huty „Laura” w Siemianowicach pod dyr. A. Sollocha, pozostałe chóry występowały w połączeniu, a więc: chóry męskie — „Echo” i kop. „Siemianowice”, którymi dyrygowali P. Dziemba i R. Mackiewicz; „Kasyno”, Siemianowice; „Ogniwo”, Katowice pod dyr. J. Sosnińskiego i K. Strzy; chór ZZK Katowice i „Wanda”, Mała Dąbrówka pod dyr. F. Janickiego i B. Strzyżny; chór im. Ligonia i im. Mickiewicza — Katowice II, pod dyr. A. Kosta i F. Palki; „Harmonia” Weinowiec i im. Paderewskiego, Murcki, pod dyr. J. Burka i J. Trzciński; „Lutnia” Ligota i „Wanda” Panewniki, pod dyr. A. Łukowca i wreszcie, jako korona wieczoru, wszystkie, połączone chóry mieszaane, w ilości ponad 450 osób, z towarzyszeniem ork. filharmonicznej pod dyr. W. Krzemińskiego.

Porównyując ogólnie poziom wykonawczy, oczywiście skromniejszej programowo, imprezy zeszłorocznej z tegorocznym koncertem, stwierdzić wypada wyraźnie wyższy poziom tak pod względem technicznym i programowym jak i artystycznym koncertu tegorocznego.

Niesposób w ramach krótkiej recenzji omówić 16 punktów wielkiego programu, trwającego 3 godziny, stwierdzić wszakże należy, że pozostawił on na słuchaczach głębokie i trwałe wrażenie, za co organizatorom tej, trudnej (nie tylko artystycznie, ale i technicznie — 720 osób!) imprezy, prezesowi okr. J. Bortlowi i wicepr. Zw. Śl. Kół Śpiew. i jednocześnie dyrygentowi 2 chórów, P. Dziembie — należą się słowa uznania.

Zalować należy jednak, że impreza nie została transmitowana przez radio na całą Polskę, na co w zupełności zasługiwała. Zwłaszcza efektywnie w mikrofonie wypaść powinna była barwna, z wielką znajomością efektów chóralnych i instrumentacyjnych praca A. Łukowca opracowana „Suite Śląska”, warta n. b. upowszechnienia. Koncert ten winien być powtórzony i w innych miastach województwa i przy tej okazji stanąć czołowi transmitowani przez Radio, a także w pewnych fragmentach nagrania i sfilmowani przez Film Polski.

Fakt istnienia chętnych do współpracy Filharmonii powinny również wykorzystać i inne chóry na Śląsku. Według uzgodnionych już z dyrektorem Filharmonii planów, okręg katowicki Zw. Śl. Kół Śpiew. wystąpi w bież. sezonie koncertowym z dwoma oratoriami: z „Wielką modlitwą” Stoińskiego, w wykonaniu chóru „Ogniwo” i „Stworzeniem Świata” Haendla, w wykonaniu polskich chórów „Kasyno”, ZZK i „Echo”.

Wielki koncert chórów śląskich zaszczycił swoją obecnością wojewoda, gen. Al. Zawadzki, wyrażając następnie organizatorom i wykonawcom zadowolenie i uznanie.

M. Józef Michałowski.

PAN ZRAZIK w kinie

